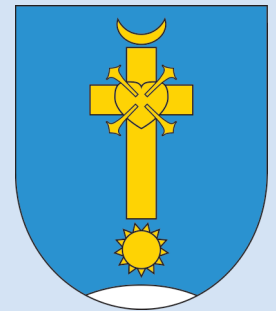

Góra Kalwaria

Bezpłatny magazyn samorządu Góry Kalwarii

www.facebook.com/gminagorakalwaria. Kontakt: tel. 22 727 34 11–13, e-mail: umig@gorakalwaria.pl

www.gorakalwaria.pl

Podsumowujemy rok 2021 w gminie Góra Kalwaria i zapowiadamy, co się wydarzy w 2022

Inwestycyjne przyspieszenie

Inwestycje dla kierowców, pieszych i rowerzystów. Miłośników sportu i turystyki. Seniorów i dzieci. Tak można streścić to, co się działo i co będzie się dziać.

NOVA JAKOŚĆ W CENTRUM

Uczestników ruchu – i całą społeczność – ucieszy z pewnością rozpoczęta już przebudowa głównych ulic w Górze Kalwarii. Wiosną gotowe będą nowe jezdnie i chodniki. Dołączą one do nowych latarni i zmodernizowanej sieci wod.-kan. (prace oświetleniowo-podziemne zakończyły się w zeszłym roku i połączone były ze skablowaniem linii elektrycznej).

Przeobrażą się też niebawem drogi na terenie byłej jednostki wojskowej. Dzięki współpracy samorządów gminy i powiatu pojawią się tam asfalt, chodniki, parkingi oraz nowe oświetlenie. W mieście ruszamy ponadto z budową nowego odcinka ulicy Papczyńskiego (wydłużymy ją aż do Pijarskiej).

Za to już są nowe kamery miejskiego monitoringu. „Punktów obserwacyjnych” mamy teraz ponad czterdzieści.

W sołectwach gmina, powiat i województwo przebudowały w ubiegłym roku osiem dróg. Największą inwestycją była ta dotycząca trasy Góra Kalwaria – Czersk. W ramach modernizacji szos w Cendrowicach i Sobikowie wybudowano ścieżki pieszo-rowerowe.

W roku bieżącym poza miastem mieszkańcy doczekają się przede wszystkim przebudowy niebezpiecznego skrzyżowania przy stacji paliw w Solcu (inwestycja samorządu powiatowego). Powstanie też nowy wiadukt drogowy w Sierzchowie i niewykluczone, że rozpocznie się przebudowa mostu na Je-

ziorze Czerskim. Zmodernizowane zostaną ulice m.in. w Baniosze, Brześciach, Czarnym Lesie, Julianowie, Wojciechowicach i droga z Cendrowic do Góry Kalwarii przez Krzaki Czaplinkowskie.

ATRAKCYJNIEJ PRZY BASENIE

Na atrakcyjności zyskał teren rekreacyjny przy miejskim basenie. Prywatna fundacja otworzyła kryty kompleks (korty i boisko piłkarskie). A my – gmina – zmodernizowaliśmy boisko przy ul. Chopina, rozbudowaliśmy plac zabaw, a w bieżącym roku pobudujemy pawilon z szatniami i łazienkami dla użytkowników naszego boiska oraz lodowiska. Taki budynek powstaje już na terenie kompleksu sportowego przy ul. Szkolnej w Baniosze, gdzie niedawno oświetliliśmy piłkarską murawę.

Wiele urządzeń zabawowych i do ćwiczeń stanęło we wsiach za pieniądze z funduszu sołeckiego. W wakacje powiat otworzy nową szkolną halę sportową przy ul. Budowlanych.

I miłośników czynnego wypoczynku, i miłośników turystyki uraduje na pewno tegoroczna budowa ścieżki rowerowej, która połączy Górę Kalwarię z Czerskiem. A w Czersku wyremontowano ostatnio zamkowy most. Górskokalwaryjska parafia z kolei rozpoczęła remont kaplicy św. Antoniego, a w ramach gminnego Budżetu Partycypacyjnego zamontowano w mieście kilkadziesiąt tabliczek z informacjami na temat lokalnych dziejów i zabytków.

Droga wojewódzka Góra Kalwaria – Czersk przeszła przebudowę

Powstała siedziba koła związku emerytów w Baniosze

Rozbudowaliśmy miejski monitoring

Boisko na terenie zespołu basenowego już z nową murawą

KLUBY I WIELKI PLAC

Otworzyliśmy dwa lokale dla seniorów. W Górze Kalwarii powstał klub Wisielka, w Baniosze – siedziba koła związku emerytów. A z myślą o dzieciach (ale nie tylko) projektujemy ogromny plac zabaw, który zaczniemy tworzyć w trwającym roku na terenie byłej jednostki. Przygotowujemy się

ponadto do rozbudowy szkoły w Kątach – lada dzień powinniśmy uzyskać pozwolenie na prace.

Znacznie krótsza byłaby lista gminnych przedsięwzięć, gdyby nie pozyskane i otrzymane fundusze zewnętrzne. Za nie zbudujemy m.in. kanalizację sanitarną w Potyczce i kilku ulicach w Czersku. Wsparcie na te prace wynosi łącznie

7 mln zł. A propos tego typu robót – w bieżącym roku Zakład Gospodarki Komunalnej będzie modernizować oczyszczalnię ścieków w Moczydłowie.

Czeka nas jeszcze m.in. termomodernizacja siedziby urzędu gminy przy ul. 3 Maja oraz sporządzenie projektu nowego targowiska przy ul. Marińskiej.

Nowy Rok ze starymi, dobrymi piosenkami

Udanego dwudziestego drugiego!

Kilkuset mieszkańców Góry Kalwarii i okolic wspólnie przywitało 1 stycznia po południu nowy, 2022 rok. Było to przywitanie muzyczne: przed górskokalwaryjskim ratuszem koncert dały lokalne grupy.

Światowe przeboje w swoich aranżacjach wykonała orkiestra Air Band (**na zdjęciu**), natomiast zespół ludowy URZECZENI zaśpiewał piosenki z regionu Urzeczce oraz kolędy i pastorałki. Tradycyjnie burmistrz – Arkadiusz Strzyżewski – złożył zebrany noworoczne

życzenia. A oprócz energetycznych utworów rozgrzewały mieszkańców czerwony barszcz i herbata z przprawami.

Dziękujemy wszystkim za przybycie na rynek i życzymy pomyślnego dwa tysiące dwudziestego drugiego!

Świat w jasnych barwach

Drodzy Mieszkańcy!

Chwalić się podobno nie wypada. Wypada za to gminie informować o swoich działaniach i planach. W końcu pracujemy za pieniądze publiczne i z pieniędzy publicznych finansowane są inwestycje. A nasze poczynania mają bezpośrednie przełożenie na Państwa życie.

Nie chwając się... mamy się czym pochwalić! Na łamach tego biuletynu dzielimy się z Czytelnikami wieloma dobrymi wiadomościami, podsumowując zeszły rok i zapowiadając, co powinien przynieść kolejny. Piszemy jednak nie tylko o naszych sukcesach. Doceniamy osiągnięcia innych samorządów, sołectw, organizacji, parafii i mieszkańców. Bo po prostu warto dostrzegać i podkreślać to, co dobre! Tym bardziej w czasach, kiedy z taką intensywnością zewsząd napływają do nas wszystkich negatywne informacje... Warto w ogóle wyrobić w sobie nawyk doceniania. Doceniania bliskich osób, doceniania tego, co się ma. Obyśmy potrafili cieszyć się drobnymi składnikami codzienności!

Nie chcę przez to powiedzieć, że lokalna rzeczywistość jest idealna. Robimy, co w naszej mocy, aby nasza mała odcyzna się rozwijała, ale przecież nie każda sprawa idzie jak z płatka. Wiem, że jest jeszcze wiele potrzeb i wiele do zrobienia. Wiele jest też moich marzeń i zamierzeń dotyczących gminy!

Wychodzę z założenia, że problemy są po to, aby je rozwiązywać. Liczne usterek w przestrzeni publicznej? Powołałem grupę szybkiego reagowania, o której piszemy na str. 12. Liczne głosy, że nie ma w mieście okazałego placu zabaw? Jest już projektowany i niebawem zacznie powstawać (na str. 9 publikujemy wizualizację). Konieczność rozbudowy szkół? W drugim półroczu powinny zacząć się pierwsze prace w terenie, w Kątach. Oczywiście te ruchy byłyby niemożliwe bez poparcia radnych miejskich, którym dziękuję.

Czasem na reakcję gminy potrzeba czasu. Co najczęściej oznacza, że potrzeba odpowiednich funduszy... Nie zapominajmy, że gmina Góra Kalwaria dysponuje znacznie mniejszymi dochodami niż choćby Piaseczno. Nasze w tym roku mają wynieść 161 mln zł, a sąsiada – ponad 571 mln złotych. A na inwestycje jesteśmy w stanie przeznaczyć tym razem tylko około 1/7 wpływów.

Tymczasem dowiadujemy się, że znacznie wzrosną rachunki za gaz i prąd. Gminny samorząd płaci za

ciepło i energię elektryczną dostarczane do szkół, siedzib instytucji czy zespołu basenowego, płaci za oświetlenie ulic. Dopiero okaże się, jak bardzo podwyżki odbiją się na finansach urzędu (oraz Zakładu Gospodarki Komunalnej, prowadzącego kotłownię miejską). Hm, jak widać, wcale nie twierdzimy, że jest różowo, i też lubimy ponarzekać...

W ubiegłym roku znów okazało się jednak, że gmina – krok po kroku – idzie do przodu mimo trudności. Rozpoczęła się w końcu modernizacja głównych jezdni w mieście, rozbudowaliśmy monitoring, otworzyliśmy dwa lokale dla seniorów. Zmodernizowaliśmy dwa boiska, powiat piaseczyński zaczął budowę hali sportowej, a prywatna fundacja ukończyła budowę na gminnym gruncie kompleksu m.in. z kortami tenisowymi. Jak grzyby po deszczu rosną budynki wielorodzinne. To był też rok udany kulturalnie, m.in. po raz pierwszy odbył się cykl wakacyjnych pikników rodzinnych Słoneczna Góra.

W niniejszym biuletynie piszemy także o tym, co zamierzamy w nowym roku. Zaczniemy budowę nowego odcinka ul. Papczyńskiego, powstaną ścieżka rowerowa z miasta do Czerska oraz miasteczko rowerowe, odnowione zostaną główna siedziba urzędu i cztery budynki komunalne, zaprojektujemy nowe targowisko. Zdradzę również, że utworzymy dwie strefy przemysłowe i że jest szansa, aby w gminie powstały kolejne korty.

Drodzy Mieszkańcy, na początku 2022 roku życzę, aby słońce zawsze świeciło nad naszą małą odcyzną, zupełnie jak na jej herbie. Każdemu życzę ciepła i energii. Starajmy się widzieć świat w jasnych barwach. Słonecznego roku!

Arkadiusz Strzyżewski,
burmistrz Góry Kalwarii

PS 22 listopada zeszłego roku minęły trzy lata, odkąd zostałem burmistrzem Góry Kalwarii. Dziękuję za ten czas moim współpracownikom, wszystkim Państwu, a także mojej kochanej rodzinie.

Zapraszamy na miejskie lodowisko GŁADKA GRATKA

W ferie dzieci i młodzież ślizgają się po niższej cenie

W Górze Kalwarii zimą tradycyjnie jest gdzie jeździć na łyżwach. Sztuczne lodowisko znajduje się przy basenie i będzie otwarte – jeśli pogoda nie sprawi psikusy – do końca lutego.

Z zewnętrznej, zadaszonej ślizgawki można więc korzystać przez całe ferie (31 stycznia – 13 lutego).

Gminny obiekt u zbiegu ulic Pijarskiej i Skierniewickiej jest czynny od poniedziałku do piątku w godz. 12.00–20.00, a w soboty i niedziele między 10.00

a 20.00. Przez cały tydzień od 20.00 do 21.00 grupy zorganizowane mogą grać tu w hokeja. Warto przy tym pamiętać o codziennych półgodzinnych przerwach technicznych na konserwację tafli (o godz. 11.30, 13.30, 15.30, 17.30 i 19.30).

Wstęp jest płatny. Koszt dla osób do 18. roku życia to 5 zł za sesję (półtorej godziny jazdy), a dla pozostałych – 8 zł za sesję. Bilety są sprzedawane w basenowej kasie. Grający w hokeja za wynajęcie lodowiska płacą zaś 100 zł za godzinę (rezerwacja w kasie lub pod nr. tel. 22 727 48 61). Na miejscu można wypożyczyć łyżwy, kask i chodzik.

Można też naostrzyć własne płozy.

W ferie ślizgawka jest otwierana o 10.00 nie tylko w weekendy, ale także w dni powszednie. A osoby do 18 lat za wstęp płacą mniej: 3 zł za sesję. Zapraszamy również na naukę jazdy. Instruktor jest na tafli w ferie poniedziałki, środy i piątki w godz. 10.00–11.30.

Lodowisko funkcjonuje od 8 grudnia. Do końca stycznia przewinęło się przez nie ponad 7,6 tys. mieszkańców. Dotychczasowy dzienny rekord frekwencji to 395 łyżwiarzy.

Serdecznie wszystkich zapraszamy na lodowy plac przy Pijarskiej!

Mikołajki z białobrodym, elfami i ekobombkami

Na ośmiometrowym świerku zawisły ozdoby wykonane pod okiem gwiazdy internetu, a obok stanął domek świętego mikołaja.

Tegoroczne „odpalenie” choinki na rynku w Górze Kalwarii przyciągnęło – pomimo mrozu – rekordową liczbę mieszkańców. Uroczyste włączenie lampek na świątecznym drzewku – atrakcja sama w sobie – uświetnione zostało bowiem wizytami znanych gości.

Pierwszy z nich znany jest... na całym świecie. Święty mikołaj – bo o nim mowa – na gminnej imprezie pozował do zdjęć z zachwyconymi tym faktem dziećmi. Kolejka do jego uroklivego domku zdawała się nie mieć końca. A przy domku umieściliśmy skrzynkę, do której maluchy wrzucały listy z prośbami o wymarzone prezenty. Razem z białobrodym na rynek przybyły elfy. Prowadziły animacje dla dzieci i rozdawały cukierki. 4 grudnia atrakcjami były również występ dzieci z miejscowego Studia Piosenki oraz bożonarodzeniowe stoisko koła gospodyń z Podłęcza.

A druga gwiazda imprezy? To Kinga Sawczuk (na zdjęciu z burmistrzem). Dwudziestolatka mająca mnóstwo fanów w mediach społecznościowych podzieliła się wrażeniami

z ekowarsztatów, które poprowadziła tego samego dnia w Górze Kalwarii. W ramach zajęć dzieci z naszej gminy robiły w Ośrodku Kultury ozdoby z elektroodpadów na miejską choinkę. Na gałązkach zawisły m.in. płyty CD. Drzewko na święta jak co roku zostało gminie подарowane – tym razem przez Ewę Wirtek z Góry Kalwarii. W centrum miasta ustawiono też,

zgodnie z tradycją, ogromną bombkę oraz drewnianą szopkę wykonaną przez lokalnego artystę, śp. Stefana Lisowskiego. Natomiast wspomniany domek świętego mikołaja można było odwiedzić przez kilka tygodni.

Warto także wspomnieć, że na nowych latarniach w Górze Kalwarii pojawiły się zupełnie nowe bożonarodzeniowe dekoracje.

NASZA
GÓRA KALWARIA

„Nasza Góra Kalwaria”
– bezpłatny magazyn
samorządu Góry Kalwarii

Wydawca: Gmina Góra Kalwaria.

Redaktor naczelny: Robert Korczak.

Adres redakcji: Urząd Miasta i Gminy Góra Kalwaria, ul. 3 Maja 10,
05-530 Góra Kalwaria. **Tel.** 22 727 95 17,

e-mail: promocja@gorakalwaria.pl,

strona www.gorakalwaria.pl.

Biskup znów w swoim mieście

Zabytkowy sarkofag bpa Stefana Wierzbowskiego przeszedł renowację. Miała miejsce w Toruniu, trwała dziewięć miesięcy. Zdobiona trumna ze szczątkami założyciela i fundatora Góry Kalwarii niedawno powróciła do tutejszego kościoła Na Górcie.

W krypcie każdy mógł zapoznać się z efektami prac specjalistów

Po zakończeniu prac (przeprowadzonych na zlecenie górsokalwaryjskiej parafii) 27 grudnia w naszym mieście odbył się swego rodzaju powtórny pogrzeb XVII-wiecznego hierarchy. Mszę świętą w parafialnej świątyni odprawił biskup pomocniczy archidiecezji warszawskiej Michał Janocha.

Następnie zebrani udali się uroczysto do kościoła Na Górcie. W jego podziemiach czekał już sarkofag ze szczątkami bpa Wierzbowskiego. Podczas tej części ceremonii m.in. włożono do trumny tubę z informacjami na temat renowacji, a kwiaty w imieniu lokalnej społeczności złożyli w krypcie: burmistrz gminy Arkadiusz Strzyżewski, przewodnicząca Rady Miejskiej Aleksandra Fedynicz-Komosa oraz miejscowy proboszcz ks. Waldemar Kowalski. Mieszkańcy przez kilka godzin mogli oddawać hołd założycielowi miasta, podziwia-

jąc jego odnowiony grób i wpisując się do książki pamiątkowej.

NAKRYTY CAŁĄ EUROPA

– Efekty prac przeszły najśmielsze oczekiwania. Gdy zobaczyłem przywieziony z Torunia sarkofag, pomyślałem, że ktoś go podmienił – komentował ks. Kowalski. Co interesujące, cynkowa trumna, która liczy sobie nieco ponad 100 lat, pochodzi z produkcji seryjnej (nie udało się ustalić, gdzie ją wykonano).

Renowacji, rekonstrukcji i konserwacji poddano sarkofag wraz z zawartością. A więc ze zmumifikowanymi szczątkami biskupa, szatami oraz wyposażeniem grobowym. Okazało się, że duchowny miał na sobie kilka kompletów odzieży. Na ornat, w którym pierwotnie go pochowano (zmarł w 1687 roku), nakładano następne warstwy, gdy przekładano zwłoki do kolejnych trumien. Łącznie uzbierało się ponad 20 elementów odzieży.

– Cała Europa w jednym sarkofagu – podsumowała dr hab. Małgorzata Grupa, odnosząc się do faktu, że elementy te pochodziły z różnych krajów. To pani doktor wraz z dr hab. Aliną Tomaszewską-Szewczyk (obie reprezentujące Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu) przeprowadziły

Procesja przeszła przez rynek imienia Stefana Wierzbowskiego

prace. Współpracował z nimi dr hab. Tomasz Kozłowski (też z UMK).

400 LAT PO NARODZINACH

Do odnowienia zabytku doszło dzięki mieszkańcom Góry Kalwarii. Marcin Niedziółka (pracownik górsokalwaryjskiego urzędu gminy) był pomysłodawcą; jego propozycję poparł społeczny komitet budowy pomnika biskupa Wierzbowskiego. Z kolei Monika Kasprzyk to autorka

wniosku parafii o fundusze zewnętrzne na renowację. Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego przyznał wsparcie w wysokości 77,3 tys. zł.

Przedsięwzięcie miało związek z ważnymi okrągłymi rocznicami, które obchodziliśmy w 2020 roku – z jubileuszami 400-lecia narodzin Stefana Wierzbowskiego oraz 350-lecia założenia Góry Kalwarii.

Dodajmy, że biskupi grób znajduje się w kościele Na Górcie od 1791 r.

Talentów nam przybywa!

Z roku na rok wzrasta liczba stypendystów burmistrza. Mimo że kryteria przyznawania finansowych nagród wcale nie są obniżane.

247 gminnych stypendiów ufundowano w ubiegłym roku. To nasz rekord. Uzdolnionym uczniom przekazano z budżetu samorządu Góry Kalwarii tym razem w sumie 206,2 tys. zł. Kwota, siłą rzeczy, także jest rekordowa. Ponadto dodatkowym 33 młodym osobom zostały wręczone nagrody rzeczowe (o łącznej wartości ponad 24 tys. zł).

Dzieci i młodzież z najlepszymi wynikami w nauce oraz największymi osiągnięciami artystycznymi i sportowymi odebrali gratulacje i dyplomy od przedstawicieli gminnych władz. Stało się to podczas dorocznej gali, która odbyła się 9 grudnia w hali sportowej w Górze Kalwarii. – Fundusze na stypendia to najlepsza inwestycja. Inwestycja w przyszłość gminy – stwierdził w czasie uroczystości burmistrz Arkadiusz Strzyżewski.

Wnioski o kolejne nagrody finansowe będzie można składać po zakończeniu trwającego roku szkolnego, do 15 września. Więcej informacji o stypendiach burmistrza na stronie internetowej zopo.gorakalwaria.pl.

PEJZAŻ Z TANCERZAMI

733 utalentowanych młodych tancerzy wzięło udział w 15. edycji ogólnopolskiego turnieju Taneczne Pejzaże. Rywalizowali 23 października w górsokalwaryjskiej hali sportowej w czterech kategoriach tanecznych: modern, jazz, show dance i inne propozycje.

Podziwialiśmy 184 występy solistów, duetów, miniformacji i formacji. Robiły wielkie wrażenie! Imprezę zorganizowało miejscowe Stowarzyszenie Rozwoju Artystycznego Formacji Tanecznej Bartek, a gmina Góra Kalwaria ją dofinansowała. Zespół Bartek jak zwykle nie zawodził: wywalczył siedem medali.

Policja i straż pożarna w nowe mury

W Górze Kalwarii powstaną siedziba jednostki ratowniczo-gaśniczej oraz nowy komisariat policji. Trwają przygotowania do obu inwestycji.

Strażacka jednostka będzie „filii” piaseczyńskiej Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej. O utworzeniu jej w naszej gminie mówi się od kilku lat. Potrzeba ta wynika z odległości między Piasecznem a Górą Kalwarią, położoną przy ruchliwych drogach. Górsokalwaryjska ochotnicza straż pożarna bije rekordy wyjazdów na akcje.

Państwowa Straż Pożarna poczyniła już pierwsze kroki w sprawie inwestycji w Górze Kalwarii. Obiekt ma powstać w pobliżu węzła „Stadion” obwodnicy miasta. Nowa jednostka miałaby objąć zasięgiem działań nie tylko południe powiatu piaseczyńskiego, ale także część powiatu grójeckiego i część otwockiego.

Natomiast nowy komisariat policji zostanie wzniesiony na dotychczas gminnej działce u zbiegu ulic Budowlanych, Wiejskiej i Marianki. Podczas sesji 26 stycznia br. Rada Miejska przekazała Skarbowi Państwa teren pod inwestycję. Obiekt zastąpi starą, ciasną policyjną siedzibę przy ul. Grota-Roweckiego, która przed przebudową na początku lat 90. była... sklepem.

Inwestycje mają zostać sfinansowane z rządowego programu modernizacji służb mundurowych.

Przyjemniej podczas gry, wygodniej po meczu

Gminne kompleksy sportowe zyskały na atrakcyjności. W 2021 roku zmodernizowaliśmy dwa boiska w Górze Kalwarii i rozpoczęliśmy budowę budynku z szatniami w Baniosze.

Ogólnodostępne boisko piłkarskie na terenie Zespołu Basenowo-Rekreacyjnego otwarto w roku 2009. Po tylu latach użytkowania stan sztucznej nawierzchni – przynajmniej – pozostawiał wiele do życzenia. Dlatego postanowiliśmy ją wymienić i ubiegaliśmy się o dotację na takie przedsięwzięcie.

ZIELONY DYWAN PRZY BASENIE

Udało się zdobyć dofinansowanie. Dzięki 200 tysiącom złotych przyznanych przez samorząd Mazowsza (oraz dzięki wyłożeniu blisko 237 tys. zł z gminnej kasy) plac gry przeszedł metamorfozę. Płyta jest teraz jak spod igły. Nowa syntetyczna trawa to jednak nie wszystko. Bo wrześniowo-październikowe prace polegały również na wymianie bramek, piłkochwytyw i bezpiecznej nawierzchni okalającej murawę.

Co ważne, modernizacja sprawiła, że przy ul. Chopina klubowe drużyny ju-

niorów mogą rozgrywać ligowe mecze.

A przy basenie będzie jeszcze nowocześnie. Już bowiem wiadomo, że gmina uzyska dotację na budowę budynku dla osób korzystających z boiska (a zimą także z lodowiska). Obiekt z szatniami i łazienkami powstanie w roku bieżącym.

ORZEŁ BANIOCHA Z ZAPLECZEM

Taki budynek powstaje już (prace dobiegną końca na wiosnę) na terenie kompleksu sportowo-rekreacyjnego w Baniosze. Cieszy się z tego faktu przede wszystkim klub piłkarski Orzeł. On przy ul. Szkolnej trenuje i rozgrywa mecze, a nie ma zaplecza, gdzie zawodnicy mogliby się np. przebrać (taką rolę pełni sąsiednia szkoła).

– To wielki dzień w historii naszego Orzełka – tak przedstawiciele klubu skomentowali podpisanie umowy między gminą a wykonawcą inwestycji.

Nowy obiekt będzie mieścić: szatnie, łazienki, salę konferencyjną, magazyn i kotłownię. Samorząd zapłaci za prace niespełna 1,1 mln zł.

STADION MIEJSKI: TRENINGOWE JAK NOWE

Wracając do bazy sportowej w Górze Kalwarii. Wymieniliśmy w zeszłym roku jeszcze jedną nawierzchnię. Nowa trawa – tym razem żywa – pokryła boisko treningowe na Stadionie Miejskim (to od strony ul. Wojska Polskiego). Kluby piłkarskie mogą ćwiczyć na równej jak stół murawie od października.

Dodatkowo Ośrodek Sportu i Rekreacji utworzył obok basenu, przy skejtparku, typowo rekreacyjne boisko do gry w piłkę nożną. Co prawda niedawno zostało zastąpione lodowiskiem, ale po zakończeniu sezonu łyżwiarzskiego znów będzie można w tym miejscu kopać futbolówkę.

Na modernizację boiska przy ul. Chopina pozyskaliśmy 200 tys. zł

Wiszą i patrzą. Na ulicach przybyło gminnych kamer

Rozbudowaliśmy miejski monitoring wizyjny. Przestrzeń publiczną obserwuje teraz prawie cztery razy więcej kamer!

Dotychczas takich urządzeń pracowało na naszym terenie jedenaście. W zeszłym roku na zlecenie gminy zostały one wymienione i zainstalowano dodatkowe. Nowy system składa się aż z 43 kamer, umieszczonych w 21 miejscach. W porównaniu ze starymi przekazują i rejestrują obraz o lepszej jakości. Niektóre są obrotowe.

Powstało także – w siedzibie Straży Miejskiej w Górze Kalwarii – nowe centrum obsługi monitoringu. Między innymi zamontowano ogromny ekran (widoczny na zdjęciu). Podgląd ma również górszokalwaryjski komisariat policji.

W których nowych miejscach pojawiły się kamery? Na przykład na targowisku, rondzie Kazimierza Górskiego, na terenie rekreacyjnym przy basenie czy obok skrzyżowania Skierniewickiej z Pijarską.

Najwięcej urządzeń (sześć) obserwuje park na skarpie za kinem. Dwa znajdują się poza miastem – w centrum Brześć.

– Duży wpływ na wybór lokalizacji kamer miały konsultacje społeczne, zorganizowane przez urząd gminy w 2019 roku. Co ważne, istnieje możliwość rozbudowy systemu. Wiemy, jak bardzo monitoring jest potrzebny – mówi burmistrz Arkadiusz Strzyżewski.

Rozbudowa pochłonęła prawie 382 tys. zł z budżetu gminnego samorządu.

1,6 km gminnych dróg przebudowaliśmy w starym roku. Inwestycje kosztowały łącznie ponad 1,2 mln zł.

W Górze Kalwarii wyasfaltowano jedną z ostatnich gruntowych dróg na tym terenie: **ulicę Walewicką**. Prace objęły 260-metrowy odcinek od ul. Grójeckiej prawie do wiaduktu. Zbudowano też chodnik.

Asfaltową nawierzchnię ułożyliśmy na dwóch kolejnych drogach dzięki temu, że samorząd wojewódzki przyznał nam dotację. Otrzymaliśmy 170 tys. zł z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych. Równe i twarde stały się mianowicie: połączenie **Wólki Załęskiej z Tomicami (ul. Kłowna)** i odcinek **ul. Kochanowskiego**, 465 metrów oraz **ul. Polna w Cendrowicach** (430 m).

Ponadto asfaltem – na długości 436 metrów – została pokryta droga w **Karolinie**, odchodząca od trasy krajowej nr 79.

RÓWNIEJSZE I TWARDSZE

Wyasfaltowany odcinek drogi w Karolinie

Sołectwa stawiają na rekreację

Rozbudowany plac dla mieszkańców w Czachówku

Za pieniądze z funduszu sołectwa 2021 wsie przede wszystkim urozmaicały miejsca wypoczynku oraz utwardzały drogi.

Pula dla ponad 30 sołectw wydzielona z zeszłorocznego budżetu gminy Góra Kalwaria wyniosła 1,2 mln zł.

HUŚTAWKI I PIASKOWNICE

Wsie nie od dziś chętnie inwestują w miejsca wypoczynku. Można powiedzieć, że to ich oczka w głowie. I tak urządzenia zabawowe kupiły tym razem m.in. **Brzeście, Brzumin, Cendrowice z Sobikowem** (wspólny plac zabaw w Cendrowicach), **Obręb, Solec, Szymanów, Tomice i Wincentów**.

Urządzenia do ćwiczeń natomiast trafiły do **Krzaków Czaplinkowskich** czy **Podłęcza**. A na altany na spotkania mieszkańców wyłożyły pieniądze **Baniocha-Wieś, Czachówek** czy **Wólka Dworska**.

Rekreacja to także gry zespołowe. **Dobiesz** zdecydował się na budowę boiska do koszykówki. Sołectwo **Baniocha-Osiedle** – na oświetlenie boiska na stadionie Orła. **Wólka Załęska** swoje boisko ogrodziła.

Dzięki funduszowi sołectwu modernizowane też były gminne budynki będące miejscami spotkań. Takie prace przeprowadzono w **Czarnym Lesie, Czersku i Wojciechowicach**.

WIDNIEJ NA DROGACH

Utwardzono wiele lokalnych dróg. Między innymi w **Karolinie, Królewskim Lesie, Moczydłowie, Pędawiu, Podgórzu i Podosowej**. Kilka wsi postanowiło przeznaczyć pieniądze na oświetlenie uliczne – np. **Coniew, Kąty i Potycz**.

To wszystko tylko najpopularniejsze przedsięwzięcia. Były jeszcze takie jak montaż progów zwalniających (**Bucznów**), wiaty przystankowej (**Sierchów**), dokończenie budowy ścieżki rekreacyjnej (**Łubna**) czy organizacja festynu rodzinnego (**Czaplinek**). Dla porządku dodajmy, że większość sołectw zrealizowała więcej niż jedno zadanie.

Ocieplona świetlica w Czarnym Lesie

Oświetlenie na stadionie w Baniosze

ZGK: nowocześniej i z lepszym nadzorem

Na działaniach modernizacyjnych i kontrolnych skupił się w minionym roku Zakład Gospodarki Komunalnej. Przedstawiamy listę przedsięwzięć wodociągowo-kanalizacyjnych gminnej spółki.

1. Nowe oprogramowanie w bioreaktorze C w oczyszczalni ścieków w Moczydłowie

Bioreaktor C w Oczyszczalni Ścieków „Moczydłów” wyposażono w nowe oprogramowanie sterujące, którego kod źródłowy został w całości zaprojektowany i stworzony siłami spółki. Zrównoważenie cyklu sekwencyjnego umożliwiło rozpoczęcie działań zmierzających do równomiernego obciążenia ściekami wszystkich trzech reaktorów ciągu biologicznego oczyszczania.

2. Audyt stanu technicznego sieci kanalizacyjnej

Dogłębny audyt stanu technicznego sieci kanalizacyjnej prowadzony jest równolegle na następujących płaszczyznach: monitoring działania kluczowych elementów sieci kanalizacyjnej, szkolenia wewnętrzne pracowników Pionu Produkcji w przedmiocie dobrych praktyk w obszarze eksploatacji sieci kanalizacyjnej, optymalizacja wykorzystania majątku ruchomego, którym dysponuje Wydział Kanalizacji, oraz sprawowanie nadzoru nad realizacją czynności zmierzających do redukcji ścieków niezafakturowanych.

3. Kontrola dostawców ścieków przemysłowych

Spółka objęła kontrolą jakość ścieków dostarczanych przez dostawców ścieków przemysłowych do sieci kanalizacyjnej. We wniosku taryfowym skierowanym do regulatora (Państwowe Gospodarstwo Wodne „Wody Polskie”)

uwzględniono również możliwość obciążania podwyższonymi opłatami tych dostawców ścieków przemysłowych, których ścieki nie spełniają kryteriów jakościowych.

4. Wdrożenie systemu GIS

W 2021 roku spółka rozpoczęła wdrażanie systemu GIS celem stworzenia scentralizowanej bazy danych dotyczących elementów układu produkcji i dystrybucji wody oraz odbierania i oczyszczania ścieków. Uruchomienie systemu wesprze zarówno działania służb inwestycyjnych, jak i eksploatacyjnych, umożliwiając sprawniejszą realizację zadań. W dalszej kolejności umożliwi to rozpoczęcie przygotowań do implementacji modelu hydraulicznego sieci, co otworzy drogę do optymalizacji pracy układu dystrybucji.

5. Monitoring sieci wodociągowej i uruchomienie centralnej dyspozytorii

Spółka kontynuuje działania modernizacyjne zmierzające do poprawy produktywności.

Po wdrożeniu w 2020 roku systemu monitoringu sieci wodociągowej, obejmującego automatyczny nadzór nad ilością wody wtłoczonej do sieci przez każdą ze stacji uzdatniania wody oraz nad pracą układu dystrybucyjnego w wydzielonych strefach, uruchomiono pierwszą w historii spółki centralną dyspozytornię.

Kolejnym krokiem w kwestii monitoringu sieci było zakupienie nowoczesnych urządzeń do wykrywania i lo-

kalizowania rozszczelnień układu dystrybucji wody: Permalog+, PCorr+ oraz Patroler. Urządzenia te są montowane na elementach uzbrojenia sieci, takich jak trzpienie zasuw, hydranty i studnie wodomierzowe, i rejestrują (głównie w nocy) występowanie wyciekowych fal akustycznych.

W ramach bieżącej kontroli sieci wodociągowej w 2021 roku wdrożono monitoring przepływu i ciśnienia w sieci, wykonano podział sieci wodociągowej na strefy pomiarowe oraz uruchomiono pięć punktów pomiarowych z rejestratorami wyposażonymi w modemy GSM.

6. Zawarcie umowy „Modernizacja oczyszczalni ścieków Moczydłów – nadzór budowlany”

W wyniku postępowania zakupowego pn. „Modernizacja oczyszczalni ścieków Moczydłów – nadzór budowlany” zawarto umowę z firmą BPGWiŚ „Biprowod-Warszawa” sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie. Zwycięska oferta była najkorzystniejsza zarówno biorąc pod uwagę kryteria cenowe, jak i kryteria pozacenowe, tj. zadeklarowaną liczbę pobytych w tygodniu kierownika zespołu w obiekcie oraz doświadczenie specjalisty nr 1.

7. Zawarcie umowy z wykonawcą modernizacji na terenie Oczyszczalni Ścieków „Moczydłów”

W wyniku postępowania zakupowego na realizację prac modernizacyjnych na terenie Oczyszczalni Ścieków „Moczydłów” zawarto umowę z firmą T4B Ekotechnologie sp. z o.o. z sie-

Umowa na rozbudowę i unowocześnienie oczyszczalni w Moczydłowie opiewa na 24,3 mln zł. Od prawej: prezes ZGK Roman Bugaj, burmistrz Arkadiusz Strzyżewski i Rafał Cegielski, prezes firmy wykonawczej – T4B Ekotechnologie

dzibą w Warszawie. Wartość kosztorysowa inwestycji wynosi 24 300 000 zł.

8. Pozwolenie na użytkowanie SUW Kalwaryjska

W dniu 25 marca 2021 r. Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Piasecznie wydał decyzją obejmującą pozwolenie na użytkowanie zmodernizowanej Stacji Uzdatniania Wody „Kalwaryjska”, czym zamknięto proces modernizacji obiektu. Całkowita wartość inwestycji wyniosła 5 615 697,19 zł.

9. Sieć wodociągowa, kanalizacyjna i deszczowa w ulicach Pijarskiej, Dominikańskiej, Wojska Polskiego i Grójeckiej w Górze Kalwarii

W 2021 roku zakończono budowę nowej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej sanitarnej w ulicach: Pijarskiej, Dominikańskiej, Wojska Polskiego i Grójeckiej w Górze Kalwarii. W ramach prac powstała także nowa sieć kanalizacji deszczowej. Zrealizowanie tego za-

dania pozwoliło na zaprzestanie użytkowania dotychczasowego kanału kanalizacji ogólnospławnej, co w sposób znaczący zaburzało prawidłowość prowadzenia procesu technologicznego zagospodarowania ścieków. Wartość oddanych do eksploatacji sieci wyniosła 9 229 834,34 zł.

10. Identyfikacja nielegalnych zrzutów wody opadowej i roztopowej do kanalizacji sanitarnej

W 2021 roku spółka kontynuowała akcję zadywania sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Góra Kalwaria celem ujawnienia nielegalnych zrzutów wody opadowej i roztopowej do kanalizacji sanitarnej. Do stycznia 2022 skontrolowano 528 budynków na terenie miasta i gminy, z czego ujawniono 29 przypadków nielegalnego podłączenia domowych systemów odprowadzania wody deszczowej do sieci kanalizacyjnej.

W listopadzie zakończyła się – przecięciem wstęgi – modernizacja szosy wojewódzkiej z Góry Kalwarii do Czerska

W Cendrowicach powstała, na zlecenie powiatu, m.in. nowa jezdnia

Na drogach duży ruch... drogowców

Po ważnych szosach jeździ się lepiej. W 2021 roku prace modernizacyjne prowadzili w gminie drogowcy powiatowi, wojewódzcy i krajowi. W roku bieżącym skala robót będzie jeszcze większa.

Wiosną przebudowę przejdą w końcu główne ulice w mieście

Nareszcie nadszedł ten moment. Po tym, jak Zakład Gospodarki Komunalnej przebudował sieć wodociągowo-kanalizacyjną, gmina wymieniła latarnie, a energetycy skablowali linię elektryczną, pod koniec ubiegłego roku zaczęła się modernizacja nawierzchni dróg. Mowa oczywiście o głównych ulicach w Górze Kalwarii – Pijarskiej, Dominikańskiej, Wojska Polskiego, Grójeckiej i al. Wyzwolenia.

miastem – trasa w kierunku Piaseczna między Mikówcem a Kątami.

W trwającym roku przyjdzie więc czas m.in. na wyczekiwane prace w centrum. Przebudowane zostaną nie tylko jezdnie. Wykonawca zbuduje nowe chodniki. Cała opisywana inwestycja zakończy się – przy założeniu, że wszystko pójdzie zgodnie z planem – na wiosnę. I wtedy – można rzec – jednocześnie dobiegnie końca drogowa rewolucja

w Kątach a piaseczyńskim skrzyżowaniem z ul. Syrenki mają istnieć dwie jezdnie o dwóch pasach ruchu. Na sporządzenie koncepcji wyłoniła firma będzie mieć nieco ponad dwa lata.

PORA NA CZERSKI MOST

Przebudowę przeszła już – w ubiegłym roku – droga wojewódzka z Góry Kalwarii do Czerska pomiędzy Biedronką a mostem na jeziorze (ulice Czerska i Warszawska). To trasa ważna nie tylko dla mieszkańców; korzystają z niej turyści odwiedzający jedną z największych atrakcji w województwie – Zamek Książąt Mazowieckich.

Na odcinku o długości 2,2 km Mazowiecki Zarząd Dróg Wojewódzkich (MZDW) wymienił jezdnię, ułożył po obu jej stronach chodniki, wykonał nowe odwodnienie, a dodatkowo wzmocnił skarpę koło kościoła. Wartość robót: 2,1 mln zł. Teraz kolej na przebudowę wspomnianego mostu. Wojewódzcy drogowcy dysponują już dokumentacją projek-

tową inwestycji i niewykluczone, że roboty ruszą w tym roku.

Warto dodać, że uzyskany w czasie modernizacji Czerskiej i Warszawskiej granulaty asfaltowy MZDW przekazał bezpłatnie gminie. Materiał posłużył do utwardzenia dróg lokalnych w kilku sołectwach.

A w 2022 r. poprawiony zostanie stan kilometrowego fragmentu drogi wojewódzkiej z Czarnego Lasu do Cendrowic (ul. Długa).

WIADUKT W SIERZCHOWIE OD NOWA

Kolejną ważną szosą, która uległa niedawno metamorfozie, jest ul. Szkolna w Cendrowicach – odcinek od granicy z Sobikowem do granicy z Sierzchowem. Powiat piaseczyński sfinansował ułożenie nowego asfaltu oraz – między cmentarzem a szkołą – ścieżki pieszo-rowerowej, a także zmodernizował oświetlenie. W bieżącym roku prace będą kontynuowane: od nowa wybudowany zostanie wiadukt nad torami w Sierzchowie, a przebudowany – kolejny odcinek „powiatówki”, za wiaduktem.

W pobliżu samorząd powiatowy zrealizował w 2021 r. jeszcze jedną inwestycję. Wyasfaltowano tzw. białą drogę w Sobikowie – między kościołem a prowadzącą do Krzaków Czaplinkowskich ulicą Brzozową. Powstał również ciąg pieszo-rowerowy. Oprócz tego ustawiono nowe latarnie i wykonano odwodnienie.

Poza tym na zlecenie powiatu nowy asfalt pojawił się na szosie wzdłuż wału

wiślanego – na 2-kilometrowym odcinku w Podłęczu.

ASFALT W BYŁYCH KOSZARACH

W 2022 r. roku władze powiatu przeprowadzą też chyba najbardziej wyczekiwaną przez mieszkańców inwestycję. Chodzi o przebudowę bodaj najniebezpieczniejszego skrzyżowania w całym powiecie piaseczyńskim – tego na trasie z Góry Kalwarii do Piaseczna przy stacji paliw w Solcu. Wykonawca robót został już wybrany.

„Opracowujemy czasową organizację ruchu i zaczynamy prace w terenie, kiedy tylko pozwoli pogoda” – poinformowało nas piaseczyńskie starostwo w połowie stycznia. „To w zasadzie niespotykane, aby powiat przebudowywał skrzyżowanie należące do GDDKiA. Uznaliśmy jednak, że nie można czekać przez kolejne lata na poprawę bezpieczeństwa w tym miejscu”. Dodajmy, że w tym roku powiat przebuduje również inne niebezpieczne skrzyżowanie na trasie do Piaseczna – w Żabieńcu.

W bieżącym roku za fundusze z budżetu powiatowego przejdą ponadto: ulice Saperów i Kleeberga w Górze Kalwarii (teren byłych koszar), ul. Sosnowa w Julianowie (od ul. Julianowskiej do dojazdu do przejazdu kolejowego), odcinek ul. Wiślanej w Brzeźcach (między osiedlem a ul. Wilanowską), ul. Lipowa w Wojciechowicach oraz droga Cendrowice – Góra Kalwaria przez Krzaki Czaplinkowskie.

„Dzięki samorządowi powiatowemu bezpieczne stanie się skrzyżowanie na granicy Solca i Baniochy

Dotychczas na zlecenie Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA) wymieniono asfalt na ul. Grójeckiej (między rondem a obwodnicą), nawierzchnię al. Wyzwolenia (między rondem a obwodnicą), a dodatkowo nową nakładkę zyskał odcinek poza

w Górze Kalwarii, której pierwszym etapem była budowa obwodnicy.

Wygodniejsza i bezpieczniejsza będzie też jazda do Piaseczna. Akurat w Wigilię GDDKiA ogłosiła przetarg na wykonawcę koncepcji poszerzenia drogi krajowej nr 79. Między węzłem obwodnicy

Przebudowa czeka linię kolejową Łuków – Skierniewice, która przebiega przez naszą gminę. Trwa projektowanie inwestycji.

To trasa nazywana towarową obwodnicą Warszawy. Tylko z jej fragmentu korzystają pociągi osobowe – akurat na naszym terenie, między stacją w Górze Kalwarii a przystankiem Czachówek Wschodni w Czarnym Lesie. Ale modernizacja sprawi, że ruch pasażerski wróci – po latach – na całą, 160-kilometrową linię.

Przebudowę przejdą zarówno torowiska, jak i wszystkie perony – w Górze Kalwarii i Czarnym Lesie będą po dwa nowe podwyższenia dla podróżnych i powstaną podziemne dojścia. Przejście pod torami ułatwi życie zwłaszcza mieszkańcom tej drugiej miejscowości, przeciętej na pół linią kolejową.

Wyrosnąć ma – tak zakłada projekt – nowy most kolejowy na górszkalwaryjskiej Wiśle, z dwoma torami.

Rozebrane zostaną i wzniesione od nowa wiadukty kolejowe nad ul. Lipkowską w Górze Kalwarii i nad drogą z Czarnego Lasu do Czachówka. W mieście zaplanowano także unowocześnienie przejazdu kolejowego między ul. Rybie a Leśną (tu powstanie też 130-metrowa droga asfaltowa) oraz likwidację przejazdu przy przedłużeniu ul. Zakalwaria.

Otworzą nową halę sportową

Powiat piaseczyński inwestuje na naszym terenie nie tylko w drogi, ale i budynki. W wakacje zakończy się inwestycja na terenie szkoły przy ul. Budowlanych w Górze Kalwarii.

Polega ona na budowie hali sportowej, łącznika oraz adaptacji starej hali na szkolne warsztaty. Natomiast do końca roku na terenie górszkalwaryjskiego Domu Pomocy Społecznej termomodernizację przejdą trzy budynki i zmodernizowana zostanie sieć ciepłownicza.

Ponad 9,5 miliona złotych z zewnętrznych źródeł trafiło do urzędu gminy Góra Kalwaria w 2021 roku. Gdyby nie te fundusze, niejedna lokalna inwestycja pozostałaby w sferze życzeń.

– Dofinansowania to dla nas absolutna podstawa, zwłaszcza że działamy w niepewnych czasach. Składamy wiele wniosków dotacyjnych. I, nieskromnie mówiąc, jesteśmy skuteczni. W 2020 roku pozyskaliśmy oraz otrzymaliśmy na inwestycje jako wsparcie rządowe łącznie ponad 9,4 mln zł. A w kolejnych dwunastu miesiącach – przeszło 9,5 mln. To duże zastrzyki finansowe – nie ukrywa satysfakcji burmistrz Arkadiusz Strzyżewski.

Jak dodaje, liczy, że w 2022 roku budżet znów zasili wysoka kwota, gdyż niedawno zatrudnił w urzędzie drugiego pracownika odpowiedzialnego za ubieganie się o środki zewnętrzne

NOWE ELEWACJE PRZY 3 MAJA

Co udało i uda się zrobić dzięki dotacjom? Rozpoczęło się odnawianie ratusza i odnowiona zostanie druga siedziba urzędu, przy ul. 3 Maja. W pierwszym z wymienionych budynków, za bytkowym, wymieniono okna, a także wyremontowano dach. Pieniądze na

SĄ DOTACJE, JEST ROZWÓJ

wymianę przyznał samorząd Mazowsza (**50 tys. zł**), zaś na remont – wojewódzki konserwator zabytków (**70 tys. zł**). Staramy się o dofinansowanie na dalszą renowację XIX-wiecznego gmachu.

Drugi budynek urzędu przejdzie natomiast, w bieżącym roku, termomodernizację. Dzięki niej będzie nie tylko oszczędniej, ale także estetyczniej (elewacje nie grzeszą urodą...) oraz bardziej funkcjonalnie, gdyż w ramach inwestycji obiekt zostanie dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych i powstanie w nim biuro obsługi interesantów. Na to przedsięwzięcie uzyskaliśmy sumę **891 tys. zł**, przydzieloną przez samorząd województwa.

PLAC ZABAW CIEKAWSZY

Fundusze zewnętrzne zdobyliśmy również na uatrakcyjnienie infrastruktury rekreacyjnej. Obok basenu miejskiego zmodernizowano boisko piłkarskie (przede wszystkim wymieniono murawę) i zostały dostawione dwa zestawy zabawowe. Dotacja na pierwsze zadanie, z budżetu województwa, wyniosła **200 tys. zł**. Drugie dofinansowa-

nie, **71,6 tys. zł**, pochodziło z unijnego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Także z PROW-u wpłynęło **237,7 tys. zł**. To wsparcie umożliwiło z kolei budowę ścieżki rowerowej z Góry Kalwarii do Czerska. Będzie biegła ona wzdłuż Cedronu, a więc z dala od zabudowań.

NAKŁADKA, A POD NIĄ SIEĆ

Uzyskane fundusze gmina zainwestowała też w poprawę stanu dróg. **80 tys. zł** z zewnątrz wydaliśmy na wyasfaltowanie odcinka drogi Wólka Żałęska – Tomice, zaś **90 tys. zł** – na wyasfaltowanie ul. Polnej w Cendrowicach. Obie kwoty wyłożył – znów – samorząd Mazowsza (pochodziły z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych).

Natomiast w ramach rządowego programu Polski Ład oraz unijnego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich otrzymaliśmy znaczne wsparcie na tegoroczne inwestycje kanalizacyjne. Przekazano nam odpowiednio **5 mln zł** na budowę kanalizacji sanitarnej w Czersku oraz **2 mln zł** na budowę kanalizacji sanitarnej w Potyczce.

To oczywiście tylko niektóre pozycje

Główna siedziba urzędu miasta doczeka się termomodernizacji

na liście wpływów ze źródeł zewnętrznych; łącznie było ich w zeszłym roku ponad 20. W artykule poniżej piszemy o **50 tys. zł** na przedsięwzięcia w sołectwach, pozyskaliśmy też m.in. **48**

tys. zł na koncert muzyki klasycznej (od samorządu województwa) i **37,7 tys. zł** na piknik historyczny (od Urzędu do spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych).

Pomysły sołectw – na piątkę!

Dzięki pięciu dotacjom pozyskanym przez gminę zrealizowano w zeszłym roku przedsięwzięcia dla mieszkańców w Cendrowicach, Czersku, Dobieszu, Pęcawiu i Wojciechowicach.

Od samorządu województwa mazowieckiego otrzymaliśmy łącznie **50 tysięcy złotych** w ramach Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw (MIAS) „Mazowsze 2021”. Każdej z pięciu wyżej wymienionych wsi przypadło 10 tysięcy złotych. Plus – zgodnie z zasadami programu – kolejne 10 tys. z budżetu gminy.

Jakie zadania zrealizowano dzięki tym funduszom?

- Rozbudowany został plac zabaw Cendrowic i Sobikowa obok cendrowickiej szkoły (pomysł sołectwa Sobików) – **na zdjęciu**.

- Zakupiono wyposażenie do świetlicy wiejskiej w Czersku.
- Została utworzona siłownia zewnętrzna obok szkoły w Dobieszu.
- Wymieniono na energooszczędne 20 lamp oświetlenia ulicznego w Pęcawiu.
- Remont przeszły wnętrza remizy strażackiej w Wojciechowicach.

Przypomnijmy, że wszyscy sołtysi z naszego terenu mogli zgłaszać propozycje przedsięwzięć. Do urzędu gminy wpłynęło sześć zgłoszeń, jedno z nich nie spełniło wymogów. O środki na realizację pięciu pomysłów wystąpiliśmy do samorządu województwa i wszystkie wnioski rozpatrzone pozytywnie.

Tegoroczny nabór w ramach MIAS-u już się zakończył. Czekamy na informację, które z pomysłów sołectw spotkają się z uznaniem Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego.

Azbest? Lepiej bez!

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

Na zlecenie urzędu gminy Góra Kalwaria w 2021 roku zutylizowano ponad 280 ton wyrobów zawierających azbest.

Szkodliwe odpady były odbierane od mieszkańców bez ponoszenia przez nich kosztów.

Akcję dofinansował kwotą ponad **29,6 tys. zł** Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Atrakcyjniej w sieci, dogodniej na zamku

O dwie ważne dotacje wystarczył się górszokalwaryjski Ośrodek Kultury. Jedną zainwestuje w świat wirtualny, drugą – w namacalny. Ale dzięki i jednej, i drugiej placówka będzie bliżej mieszkańca.

Zacznijmy od tego, co przyziemne. Dosłownie. Bo chodzi o nawierzchnię. Nawierzchnię zamkowego mostu w Czersku. Jak wiemy, niezbyt wygodnie się tędy chodziło. Zwłaszcza z dziećmi w wózkach oraz z rowerami. Nie wspominając o osobach na wózkach inwalidzkich. Z myślą o odwiedzających średniowieczną warownię droga nad fosą została kilka miesięcy temu wyrównana. Nie zmienił się jednak jej charakter – kociołby pozostały. Jest więc wygodnie, bezpiecznie i wciąż urokliwie.

Ośrodek Kultury, zarządca zamku, zdobył na prace remontowe fundusze zewnętrzne. W sumie ponad **485 tys. zł**. Pieniądze przekazane zostały przez Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu oraz mazowieckiego konserwatora zabytków.

Drugie finansowe wsparcie to grant w wysokości **179 tys. zł**, przyznany przez Narodowe Centrum Kultury. Dzięki tej sumie Ośrodek Kultury wzbogaci się w bieżącym roku o nowoczesny sprzęt i oprogramowanie do nagrywania filmów i do ich udostępniania online, a pracownicy placówki przejdą szkolenia pod tym kątem. Powstaną także profesjonalny portal

internetowy i cyfrowe archiwum społeczności lokalnej. A zatem nasza kulturalna ekipa zyska narzędzia, dzięki którym będzie jeszcze mocniej obecna w sieci. Czekamy z niecierpliwością na efekty pracy w studiu filmowym, które działać będzie w siedzibie Ośrodka.

Dodajmy, że górszokalwaryjski projekt pod nazwą „Wytwórnia kultury” nie tylko znalazł się w wąskim gronie zwycięzców konkursu grantowego (środki otrzymało 200 z 1221 wnioskodawców). Zajął też wysokie, 25. miejsce.

Nowocześniejsza straż = bezpieczniejsi mieszkańcy

Rekordowa kwota 387 tys. zł na sprzęt, umundurowanie oraz remonty remizy trafiła w minionym roku do wszystkich jednostek ochotniczej straży pożarnej w gminie Góra Kalwaria.

To – pozyskane z pomocą gminy – dotacje z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego. 18 grudnia na strażnicy w Górze Kalwarii uroczystie przekazano przedstawicielom jednostek OSP zakupione wyposażenie.

Mieszkańcy wymyślili projekty dla mieszkańców

Aż 10 zadań zostanie zrealizowanych w 2022 roku z Budżetu Partycypacyjnego. Czyli z gminnych funduszy zarezerwowanych na projekty autorstwa mieszkańców.

Również mieszkańcy zdecydowali, które z 16 propozycji się urzeczywistnią. Oddali – we wrześniu przez internet – 4183 ważne głosy (przy czym każda osoba mogła poprzeć więcej niż jeden projekt).

Szacunkowa wartość wybranych przedsięwzięć to 397,7 tys. zł. Oto nazwy i autorzy zadań, które sfinansuje gmina (kolejność według liczby głosów):

1. Decyduj Ty – poprawa bezpieczeństwa mieszkańców gminy Góra Kalwaria (sprzęt dla straży pożarnej w **Baniosze**); Jakub Deniszewski,

2. Przyjazna nawierzchnia na placu zabaw (w **Dobieszu**); Magdalena Mroczek,

3. Dzień Dziecka w **Dobieszu**; Bartosz Miszewski,

4. Budowa oświetlenia wzdłuż ul. Wolskiej w **Dobieszu**; Bartosz Miszewski,

Autorom zwycięskich propozycji wręczono symboliczne czeki

5. Budowa chodnika wzdłuż ul. Szkolnej w **Dobieszu**; Bartosz Miszewski,

6. Elektroniczna tablica wyników LED – telebim (w **Baniosze**); Łukasz Baran,

7. Chillout z gramami i książkami

(w **Czachówku**); Izabela Banasiak-Matusik,

8. Koperta życia – **gmina Góra Kalwaria**; Izabela Banasiak-Matusik,

9. Wyposażenie kotłowni oraz posadowienie i montaż zbiornika naziemnego na gaz płynny (w **Czarnym**

Lesie); Tomasz Ura,

10. Zakup zewnętrznej tętni solankowej w **Czaplinie**; Zbigniew Adamczyk.

Serdecznie zachęcamy do przedkładania propozycji na rok 2023 (od kiedy będzie można – poinformujemy).

To realna szansa, by wpłynąć na życie lokalnej społeczności. Przypomnijmy: park na skarpie za szkołą, скейтпарк czy Ogród Miejski przy ul. ks. Sajny powstały właśnie z inicjatywy mieszkańców i dzięki Budżetowi Partycypacyjnemu.

DLA SPRAWDZONYCH PASJONATÓW

Gmina wspiera finansowo podmioty prowadzące tzw. działalność pożytku publicznego. W zeszłym roku przekazaliśmy im prawie 680 tysięcy złotych.

Za tę kwotę zrealizowano zadania służące mieszkańcom i dotyczące dziecin, za których rozwój odpowiada samorząd. Organizacje pozarządowe kulturą, sportem, ratownictwem czy pomocą niepełnosprawnym zajmują się na

co dzień. Gwarantują realizację zleconych działań na wysokim poziomie.

Zawsze na początku roku urząd gminy ogłasza tzw. otwarty konkurs ofert na dofinansowanie zadań publicznych. Zgłaszają się kluby sportowe, stowarzyszenia czy fundacje, a propozycje ocenia komisja powołana przez burmistrza. W 2021 r. gmina wsparła finansowo 23 podmioty (ich lista obok), zlecając im 26 przedsięwzięć. Do wyłonionych oferentów trafiło 615 840 zł. To dzięki temu odbyły się m.in.

Piknik Historyczny „Na Polach Chwały 1920” i festiwal muzyczny Calvary Gospel.

Oprócz tego gmina może przekazywać przez cały rok organizacjom, na ich wniosek, tzw. **małe granty**. Łączna wartość takich dotacji w roku ubiegłym wyniosła 62 842 zł (środki wydano np. na turniej tańca Taneczne Pejzaże i zajęcia szachowe).

W 2022 roku dla podmiotów pożytku publicznego zarezerwowaliśmy w sumie 731 800 zł.

Zwycięzcy konkursu ofert 2021:

- ♦ UKS Akademia Sportu Baniocha-Coniew
- ♦ KS Centrum Tang Soo Do
- ♦ UKS Fighters Dojo Góra Kalwaria
- ♦ Fundacja Promocji i Edukacji Artystycznej Promotus
- ♦ Fundacja Promocji Rekreacji KiM
- ♦ Grupa Historyczno-Edukacyjna Szare Szeregi
- ♦ Katolickie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej
- ♦ Koło Gospodyń Wiejskich Urzecanki
- ♦ MKS Korona Góra Kalwaria
- ♦ KS Nadstał Krzaki Czaplinkowskie
- ♦ Oddział Rejonowy w Górze Kalwarii Polskiego Związku

- Emerytów, Rencistów i Inwalidów
- ♦ KS Orzeł Baniocha
- ♦ UKS OSiR Góra Kalwaria
- ♦ Piaseczyński Wodny Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe
- ♦ UKS Skalar Góra Kalwaria
- ♦ Stowarzyszenie Cendrowianki
- ♦ Stowarzyszenie Gradiam
- ♦ Stowarzyszenie Kulturalne Air Band
- ♦ Stowarzyszenie Rozwoju Artystycznego Formacji Tanecznej Bartek
- ♦ UKS TKM Kąty
- ♦ UKS Tom Bee Team
- ♦ Towarzystwo Miłośników Góry Kalwarii i Czerska
- ♦ Towarzystwo Opieki nad Zabytkami – Oddział w Czersku

Widmo autostrady

Którędy będzie przebiegać planowana autostrada A50 w okolicy Góry Kalwarii? W minionym roku urząd miasta usłyszał to pytanie dziesiątki razy od właścicieli działek i osób, które chciałyby się osiedlić w naszej gminie. Odpowiadamy: nadal nie wiemy i nie potrafimy powiedzieć, kiedy będziemy wiedzieli.

Jeśli chodzi o autostradową Obwodnicę Aglomeracji Warszawskiej (OAW), rok 2021 rozpoczął się od spotkania online, na które samorządowców z gmin otaczających stolicę zaprosił Tomasz Żuchowski, p.o. generalnego dyrektora dróg krajowych i autostrad. Zapoznał on uczestników m.in. z wynikami tzw. studium korytarzowego (z „najkorzystniejszym” przebiegiem korytarza planowanej OAW, na którą składają się planowane trasy S50, A50 i S10) oraz dalszymi krokami związanymi z przygotowaniem inwestycji.

NIEZMIENNE „NIE” DLA PROPOZYCJI GDDKiA

Podczas spotkania zaprezentowano szerokie na 5 km korytarze, z którymi lokalne społeczności mogły się zaznajomić podczas konsultacji prowadzonych niemal rok wcześniej. Jak już wspomnieliś-

my, zaprezentowano też najkorzystniejszy, zdaniem drogowców, wariant, zapewniając, że „to dopiero początek procedury, korytarze są wstępne i żadne decyzje co do konkretnej lokalizacji jeszcze nie zapadły”.

Dyrektor Żuchowski przekonywał, że „przy dobrej współpracy wszystkich stron” (w tym samorządów i lokalnych społeczności) obwodnica aglomeracji będzie gotowa w całości w roku 2035. Wcześniej jednak trzeba m.in. zapewnić ponad 100 mln zł na uszczegółowienie koncepcji OAW, czyli na studium techniczno-ekonomiczno-środowiskowe.

Prezentacja wzbudziła kontrowersje nie tylko w naszej gminie – gdzie lokalne władze już wcześniej dwukrotnie oświadczyły, że nie godzą się na budowę szerokiej na 100–150 metrów autostrady na naszym szybko zabudowywanym się terenie. Propozycje GDDKiA

wywołały sprzeciw także za Wisłą – w powiecie otwockim.

We wrześniu 2021 – podczas konsultacji rządowych dotyczących Programu Budowy Dróg Krajowych do 2030 r. – burmistrz i radni Góry Kalwarii jeszcze raz powtórzyli, że w naszej gminie nie ma terenów, które można byłoby zdeklasować, przeprowadzając autostradę.

SZUKANIE „RACJONALNEGO KORYTARZA”

W październiku GDDKiA zreflektowała się i dyrektor Tomasz Żuchowski wystosował pismo do samorządów okóło-warszawskich, w którym stwierdził m.in., że dla południowo-wschodniego odcinka obwodnicy aglomeracji (czyli dotyczącego gminy Góra Kalwaria) dyrek-cja dróg krajowych będzie pracować nad „poszukiwaniem nowego racjonalnego korytarza”.

– Oczywiście nie tracimy czujności. W najbliższym czasie postaramy się wypracować razem z sąsiednimi samorządami wspólne stanowisko w sprawie obwodnicy – skomentował te wieści górkokalwaryjski burmistrz Arkadiusz Strzyżewski.

I tak się stało: jeszcze w październiku w naszym ratuszu odbyło się spotkanie samorządowców z kilku gmin żywo interesujących się przebiegiem obwodnicy. W jego rezultacie do Tomasza Żuchowskiego zostało skierowane pismo, w którym burmistrzowie Góry Kalwarii, Piaseczna, Karczewa oraz wójtowie Chynowa i Prażmowa zadeklarowali otwartość na współpracę przy dalszym planowaniu przebiegu OAW na południe od Warszawy.

Jednocześnie zapytali m.in., dlaczego na tym odcinku obwodnica miałaby być autostradą (na innych ma być drogą ekspresową) oraz z jakiego powodu obwodnica zamiast faktycznie okalać aglomerację, miałaby ją przecinać (choćby w gminach Góra Kalwaria czy Karczew). Treść pisma była konsultowana z przedstawicielami mieszkańców.

Pod koniec stycznia GDDKiA w pi-

Pięć samorządów, na zaproszenie Góry Kalwarii, jesienią wystosowało wspólne pismo w sprawie autostrady do dyrekcji dróg krajowych

semnej odpowiedzi... wycofała się z wcześniejszych deklaracji. Włodarzy poinformowano, że owszem, decyzja co do przebiegu OAW jeszcze nie zapadła, ale drogowcy obstają przy najkorzystniejszym według nich korytarzu. – Jestem taką odpowiedzią zaskoczony. Będę przekonywać sąsiednie samorządy do dalszej ścisłej współpracy w całej sprawie. Zależy mi również, aby nasz głos był konsekwentny i spójny z oczekiwaniami mieszkańców – komentuje burmistrz Strzyżewski.

Wszystkie istotne informacje na temat OAW ukazują się na stronie gorakalwaria.pl w zakładce Obwodnica A50.

Więcej dobrych dróg i miejsc rekreacji, dłuższa sieć kanalizacyjna

W 2022 roku prawie 22 miliony na inwestycje

Powiększenie szkoły w Kątach. Utworzenie dużego placu zabaw na terenie powojkowym w Górze Kalwarii. Budowa ścieżki rowerowej z miasta do Czerska. Budowa ulicy Papczyńskiego w Górze Kalwarii. Takie na przykład inwestycje rozpoczną się lub zostaną zrealizowane w całości w bieżącym roku.

PROJEKT BUDOWY MIEJSCA CZYNNEGO WYPOCZYNKU PRZY UL. POR. JANA BIAŁKA W GÓRZE KALWARII

u zbiegu ulic Kalwaryjskiej i Budowlanych w Górze Kalwarii – 160 tys. zł,

- budowa drogi z Czaplina do Buczynowa – 150 tys. zł,
- modernizacja budynków komunalnych przy ul. Piłsudskiego 1 B, 3 i 5 w Górze Kalwarii – 145 tys. zł,
- unowocześnienie placu zabaw przy Szkole Podstawowej nr 2 w Górze Kalwarii – 120 tys. zł,
- budowa oświetlenia ul. Pijarskiej w Górze Kalwarii (między Towarową a Adamowiczą) – 50 tys. zł.

Także w bieżącym roku powstaną projekt nowego targowiska przy ul. Mariańskiej oraz budynek z szatniami i łazienkami na terenie Zespołu Basenowo-Rekreacyjnego.

MILION DLA WSI

Zrealizowane zostaną również inwestycje sołectw w ramach funduszu sołeckiego (1,06 mln zł) oraz przedsięwzięcia, które zgłoszono do Budżetu Partycypacyjnego i wygrały głosowanie mieszkańców (prawie 400 tys. zł).

Dodajmy, że kwota na planowane wydatki inwestycyjne samorządu jest wyższa od wartości inwestycji zrealizowanych w 2021 roku o mniej więcej 2,5 mln zł.

– Zdaję sobie sprawę, że oczekiwania mieszkańców są większe, ponieważ na bieżąco wsłuchuję się w ich głos. Pragnę zapewnić, że ja i moi współpracownicy nie ustajemy w staraniach, aby zrealizować jak najwięcej inwestycyjnych postulatów – deklaruje burmistrz.

Na budżet kładą się cieniem rosnąca inflacja oraz wzrost cen energii. Poza tym ponownie znaczną sumę pochłonie funkcjonowanie gminnej oświaty: 64,2 mln zł, czyli aż 37,5 proc. gminnych wydatków. Subwencja z budżetu państwa pokryje mniej niż połowę oświatowych kosztów (wyniesie 28,6 mln zł).

Uchwała budżetowa została podjęta przez radnych niemal jednogłośnie – poparło ją 19 osób, jedna wstrzymała się od głosu.

W bieżącym roku gotowy będzie projekt nowego targowiska

Rada Miejska przyjęła – zaproponowany przez burmistrza – budżet gminy Góra Kalwaria na 2022 rok. Uchwała z 14 grudnia zakłada wydatki w wysokości niemal 164 mln zł, w tym na inwestycje – 21,7 mln zł.

DOTACJE TO PODSTAWA

– Jest to już kolejny budżet naszego samorządu, przy konstruowaniu którego było tak wiele niewiadomych – mówił na budżetowej sesji Rady burmistrz Arkadiusz Strzyżewski. – Wciąż nie wiemy tak naprawdę, jakie w roku 2022 będą wpływy do gminnej kasy z podatku dochodowego PIT płaconego przez naszych mieszkańców.

A jest on przecież głównym dochodem samorządu. Ten znak zapytania to rezultat rządowego programu Polski Ład – tłumaczył.

W związku ze wspomnianą rokroczną niepewnością kierownictwo urzędu gminy już jakiś czas temu postawiło przed sobą wyzwanie, aby wszystkie najkosztowniejsze inwestycje były realizowane z udziałem funduszy zewnętrznych. Strategia ta przyniesie owoce w 2022 roku. Otrzymaliśmy dofinansowanie m.in. na następujące przedsięwzięcia:

- budowa kanalizacji sanitarnej w Czersku (ulice Przyborowie oraz Marzycieli, Miła i Radosna, a także odcinki

ulic Bielińskiego, św. Mikołaja, Wareckiej, Wójtowskiej i część placu Tysiąclecia) oraz budowa kanalizacji sanitarnej w Potyczach – całkowita wartość tych inwestycji w 2022 r. to ponad 9,2 mln zł,

- budowa ul. Papczyńskiego w Górze Kalwarii – prawie 1,8 mln zł,
- termomodernizacja budynku Urzędu Miasta i Gminy przy ul. 3 Maja – 1,35 mln zł,
- budowa ścieżki rowerowej z Góry Kalwarii do Czerska wzdłuż Cedronu – niemal 744 tys. zł.

Koszt tych zadań to w sumie przeszło 13,1 mln zł, a dokładnie 3/4 stanowią właśnie środki z zewnątrz! Ich wysokość to ponad 9,7 mln zł.

W MIEŚCIE POWSTANIE MIASTECZKO

Katalog inwestycji, które zostaną zrealizowane lub rozpoczną się w 2022 roku, liczy prawie 60 pozycji. I jest duże prawdopodobieństwo, że będzie się wydłużać – dzięki zdobywanym dotacjom.

A oto kolejne wybrane wydatki inwestycyjne:

- rozbudowa szkoły w Kątach – wartość: 2 mln zł,
- przebudowa ul. Długiej w Baniosze – 1,2 mln zł,
- budowa miejsca czynnego wypoc...

Górze Kalwarię i Czersk połączy malownicza ścieżka rowerowa

W drugiej połowie roku ruszy rozbudowa podstawówki w Kątach

O planach, nazwach i granicach

Na 17 sesjach obradowała w ubiegłym roku Rada Miejska. Podjęła 199 uchwał. Najwięcej dotyczyło miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (39) oraz nazw gminnych obiektów – imiona nadano parkowi, dwóm rondom i 16 ulicom.

Jedną z najważniejszych decyzji radnych było pozytywne zaopiniowanie – po przeprowadzonych konsultacjach społecznych – zmiany granic miasta. Chodzi o przyłączenie do Góry Kalwarii części Moczydłowa (dawne PGR Moczydłów) i części Krzaków Czaplinskich (dawna Kalwaryjka). Decyzję w tej sprawie podejmie Rada Ministrów, najprawdopodobniej w bieżącym roku.

Zamiast przewodniczącego – przewodnicząca

Na czele Rady Miejskiej stanęła w ubiegłym roku Aleksandra Fedynicz-Komosa. Zajęła miejsce Jana Rokity.

Do zmiany doszło 19 marca w wyniku głosowania radnych.

Natomiast na sesji kwietniowej Rada na nowych wiceprzewodniczących wybrała Wojciecha Kochańskiego i Tomasza Urę (zastąpili Bożenę Molak i Szymona Krupe).

Aleksandra Fedynicz-Komosa piastuje mandat radnej miejskiej drugą kadencję. W poprzedniej pełniła funkcję wiceprzewodniczącej. Ma 47 lat, mieszka w Górze Kalwarii, uczy w tutejszej Szkole Podstawowej nr 2. Co ciekawe, jest pierwszą kobietą na czele górszokalwaryjskiej Rady od 1998 roku.

Aleksandra Fedynicz-Komosa jest radną miejską od 2014 roku

Powstańców upamiętnimy

Samorząd Góry Kalwarii utworzy miejsce pamięci poświęcone powstańcom warszawskim związanym z naszym terenem.

Na październikowej sesji gminni radni przyjęli stanowisko na ten temat. Jednogłośnie. Z inicjatywą upamiętnienia uczestników zrywu z 1944 roku wystąpił burmistrz Arkadiusz Strzyżewski.

– W gminie nie ma obiektu ku czci powstańców, którzy przeciwstawili się niemieckiemu okupantowi. Dotychczas nie zwracano na ten brak uwagi. Panowało przekonanie, że z naszym terenem miało związek zaledwie kilkoro uczestników walk. Ale w efekcie poszukiwań prowadzonych przez Wydział Promocji i Informacji urzędu miasta okazało się, że takich osób było kilkadziesiąt! – uzasadnia gospodarz gminy.

Zostaną one zatem nareszcie upamiętnione. Prawdopodobnie tablicą na ratuszu (taka jest propozycja burmistrza). Chodzi bowiem także o to, aby lokalna społeczność miała gdzie oddać powstańcom hołd, zwłaszcza 1 sierpnia. Dotychczas obchody rocznic wybuchu powstania odbywały się przy

Kazimierz Kuk z Coniewa zginął w Powstaniu Warszawskim kilka dni przed 18. urodzinami

kamieniu pamiątkowym poświęconym porucznikowi Janowi Białkowi, który w czasie II wojny światowej był członkiem konspiracji, jednak w stołecznym zrywie nie walczył.

Zgodnie z przyjętym na sesji stanowiskiem Arkadiusz Strzyżewski powoła zespół, który będzie dyskutował nad lokalizacją i formą miejsca pamięci.

Pół miliona za szczepienia

Rok 2021 stał pod znakiem walki z pandemią. Przede wszystkim poprzez powszechne szczepienia. Za sprawą swojego zaangażowania w akcję szczepionkową gmina wygrała 500 tys. zł.

Miniony rok rozpoczął się od zapisów na szczepienia przeciwko COVID-19. Do skorzystania zapraszane były coraz młodsze grupy mieszkańców. O ile na początku na zaszczepienie się w istniejących w Górze Kalwarii punktach trzeba było czekać kilka tygodni, o tyle w połowie roku sytuacja diametralnie się zmieniła – gmina musiała

zaangażować się w promowanie szczepień i ułatwianie dostępu do nich, ponieważ zainteresowanie zmalało.

Dlatego na początku lipca przy hali sportowej u zbiegu ulic Białka i Artylerzystów powstał Punkt Szczepień Powszechnych, stworzony przy współpracy z Narodowym Funduszem Zdrowia, wojewodą i prywatną przychodnią. Od 19 lipca codziennie można było zaszczepić się w nim od ręki (co początkowo robiło kilkadziesiąt osób dziennie), a pod koniec roku – w wyznaczonych dniach.

Współpraca przyniosła efekt. W listopadzie okazało się, że od 1 sierpnia do 30 października gmina Góra Kalwaria była drugą gminą w po-

wiecie piaseczyńskim pod względem przyrostu zaszczepionych. Dzięki temu wygraliśmy 500 tys. zł w rządowym konkursie Rosnąca Odporność.

W sumie w pełni zaszczepiło się w naszej gminie ponad 62 proc. mieszkańców i w styczniu bieżącego roku zajmowaliśmy – jeśli chodzi o odsetek – 104. miejsce w Polsce (na 2477 gmin).

Nagroda, która wpłynie na konto gminy prawdopodobnie w najbliższych tygodniach, zostanie przeznaczona na przeciwdziałanie COVID-19 oraz zwalczanie skutków epidemii. O szczegółach poinformujemy wkrótce.

NAJLEPSI LOKALNI

Rozpoczął się decydujący etap lokalnego konkursu Perły Mazowsza 2021: głosowanie. Potrwa do 14 marca.

Celem corocznej akcji jest wyłonienie najlepszych przedsiębiorców (czyli Perły Przedsiębiorczości), wydarzeń kulturalnych (Perły Kultury) oraz ofert turystycznych i przedstawicieli

sportu (Perły Sportu i Turystyki). Głos na swojego faworyta można oddać przez internet: na stronie www.perlymazowsza.pl oraz na fanpage'u Konkurs Perły Mazowsza.

Na laureatów konkursu czekają nagrody o łącznej wartości 48 tys. zł, ale będą też losowane upominki dla głosujących. Zwycięzców poznamy na gali, która odbędzie się 30 marca.

ORGANIZATORZY

RAMZES
agencja marketingowa

PATRONI MEDIALNI

Konkurs Perły Mazowsza 2021

SPONSOR STRATEGICZNY

SPONSORZY

Minioczyszczalnia, gdy brak kanalizacji

Już w pierwszym kwartale 2022 roku gmina Góra Kalwaria uruchomi program udzielania dotacji do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków.

Na wniosek burmistrza Arkadiusza Strzyżewskiego Rada Miejska podjęła w tej sprawie uchwałę.

Zgodnie z założeniami regulaminu, właściciel budynku jednorodzinnego lub usługowego w rejonie, gdzie nie można spodziewać się budowy sieci kanalizacyjnej w niedalekiej przyszłości, będzie mógł uzyskać dotację w wysokości do 60 proc. wartości planowanej przydomowej oczyszczalni (jednak nie wyższą niż 5 tys. zł). W przypadku posiadaczy gminnej Karty Dużej Rodziny wskaźniki te wynoszą odpowiednio 65 proc. i 6 tys. złotych. O dofinansowanie trzeba będzie wystąpić przed rozpoczęciem robót.

Szczegółowe dane – m.in. gdzie i kiedy będzie można składać wnioski oraz ile pieniędzy gmina przeznaczy w sumie na realizację programu – znane będą wkrótce. Osoby, które są zainteresowane budową minioczyszczalni, w pierwszej kolejności powinny sprawdzić w gminnym wydziale planistyki, czy w danej miejscowości plan zagospodarowania przestrzennego pozwala na taką inwestycję.

Złóż deklarację o źródle ogrzewania budynku

Główny Inspektorat Nadzoru Budowlanego przypomina, że od 1 lipca 2021 r. właściciele i zarządcy budynków mają obowiązek zgłoszenia źródła ogrzewania do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEb).

Deklaracje można składać online (na ceeb.gov.pl) lub w wersji papierowej za pośrednictwem urzędu gminy – Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa, mieszczącego się w ratuszu.

Zapraszamy do odwiedzania strony ceeb.gov.pl, na której znajdują Państwo m.in. filmy instruktażowe, wzory deklaracji oraz sekcję z odpowiedziami na najczęściej zadawane pytania (FAQ).

Terminy:
– deklaracje dotyczące źródeł ciepła uruchomionych **od 1 lipca 2021 r.** należy składać **w ciągu 14 dni od rozpoczęcia pracy źródła ogrzewania**
– deklaracje dotyczące źródeł ciepła uruchomionych **przed 1 lipca 2021 r.** należy składać **do 30 czerwca 2022 r.**

PAMIĘTAJ, ZŁOŻ DEKLARACJĘ
o źródłach ogrzewania budynków

Co to jest CEEb?

Centralna Baza Emisyjności Budynków (CEEb) to ewidencja, w której znajdują się kompleksowe informacje, dotyczące źródeł ogrzewania budynków. Celem jej stworzenia jest **poprawa jakości powietrza** walka ze smogiem i pomoc w wymianie tzw.: "kopciuchów".

Kto musi złożyć deklarację?

Deklarację muszą złożyć właściciele/zarządcy budynków mieszkalnych i niemieszkalnych, w których znajduje się źródło ciepła.

Do kiedy złożyć deklarację?

- dla źródła ciepła i spalania paliw, które zostało uruchomione przed 1 lipca 2021 r., deklarację należy złożyć do 30 czerwca 2022 r.,
- dla nowego źródła ciepła, które zostało uruchomione po 1 lipca 2021 r., deklarację należy złożyć w terminie 14 dni od dnia jego uruchomienia.

Jak złożyć deklarację?

Deklarację można złożyć na dwa sposoby:

- drogą elektroniczną: przez Internet, za pomocą profilu zaufanego, podpisu kwalifikowanego lub e-dowodu na stronie: www.zone.gunb.gov.pl. **Jest to najszybszy i najwygodniejszy sposób.**
- w formie papierowej: wypełniony formularz można przesłać lub złożyć osobiście w Urzędzie Gminy / Miasta. Druki formularzy wraz ze wzorami są dostępne na stronie: www.gunb.gov.pl/strona/centralna-ewidencja-emisyjnosci-budynkow.

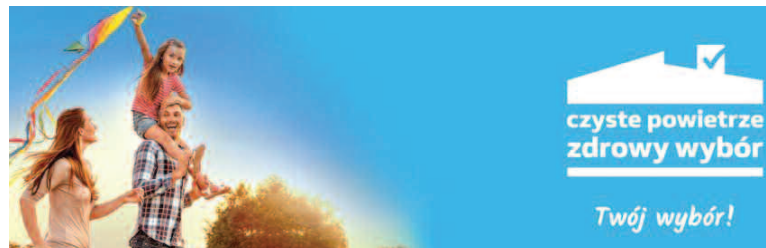

e-mail: info-ceeb@gunb.gov.pl

Wzory formularzy, instrukcje, FAQ: www.gunb.gov.pl/strona/centralna-ewidencja-emisyjnosci-budynkow

Jakie nowości w programie „Czyste powietrze”?

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wprowadził nowe zachęty dla osób o najniższych zarobkach zainteresowanych termomodernizacją domu czy wymianą pieca.

Oto dodatkowe zasady udziału w programie „Czyste powietrze”:

- wyższe dofinansowanie, nawet do 69 tys. zł, przy dochodzie na jednego członka gospodarstwa domowego do 900 zł lub do 1260 zł (dotyczy odpowiednio gospodarstw wieloosobowych i jednoosobowych) oraz dla osób z ustalonym prawem do zasiłku,
- nowa intensywność dofinansowania: będzie można uzyskać do 90

- proc. kosztów kwalifikowanych,
 - zwiększenie liczby transz rozliczeń: z trzech do pięciu,
 - wydłużenie okresu realizacji przedsięwzięcia do 36 miesięcy,
 - umożliwienie dłuższej realizacji projektu, gdy opóźnienie rozliczenia wynika z przesunięcia terminu przyłączenia gazu przez operatora,
 - dopuszczenie kotłów dwupaliwowych na drewno kawałkowe i pellet, jako zgodnych z celami programu.
- Zapraszamy do **gminnego punktu konsultacyjnego w Lokalnym Centrum Kompetencji**, gdzie będzie można uzyskać więcej informacji. Punkt jest czynny w poniedziałki w godz. 8.00–17.00 oraz w środy i czwartki w godz. 8.00–16.00. Kontakt w celu umówienia spotkania: 505 699 433, czystepowietrze@gorakalwaria.pl.

„Kopciuchy” muszą odejść do lamusa

Trwa ostatni pełen sezon grzewczy, w którym możemy legalnie używać pieców zwanych kopciuchami.

W ramach programu „Czyste powietrze” nadal można ubiegać się o dofinansowanie na wymianę pieca oraz termomodernizację budynku mieszkalnego.

Zgodnie z uchwałą antysmogową sejmiku Mazowsza, od 1 stycznia 2023

roku w województwie nie wolno będzie używać kotłów na paliwa stałe poniżej 3. klasy. A od roku 2028 w użyciu pozostaną jedynie piece klasy 5. Naruszający przepisy antysmogowe będą musieli liczyć się z mandatem do 500 zł lub grzywną do 5 tys. zł.

Dlatego już teraz warto zastanowić się nad wiosennym remontem domu i wymianą swojego pieca na nowy. Zadbajmy razem o powietrze w naszej gminie.

PSZOK trzy razy w tygodniu

Informujemy, że od 1 stycznia 2022 r. gminny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych przy ul. Skierniewickiej 6 w Górze Kalwarii jest otwarty:

- we wtorki w godz. 12.00–19.00,
- w piątki w godz. 12.00–19.00,
- w soboty w godz. 9.00–19.00.

Jesteśmy mężczyźni pracujący Żadnej pracy się nie boimy

2021 rok był drugim funkcjonowania Grupy Utrzymania Terenów Publicznych, potocznie nazywanej Grupą UTP. Najważniejsze cele na rok 2022 to: wykorzystać dotychczasowe doświadczenie, dokupić sprzęt oraz zwiększyć liczbę pracowników.

Aktualnie Grupa UTP liczy pięć osób i ma jeden wolny etat – konserwatora (trwa proces naboru, niestety nie ma chętnych).

PŁUG, TRAKTOREK I SAMOCHÓD

Jeśli chodzi o sprzęt niezbędny do realizacji zadań, głównymi ubiegłorocznymi zakupami były: ● pług do odśnieżania do naszego traktorka (odśnieżanie ulic, chodników, placów, podwórek komunalnych), ● minitraktorek – kosiarka z opcją pługu do odśnieżania (chodniki, place), ● posypywarka piasku, ● kosiarka płytowa do koszenia większych placów zabaw, boisk oraz działek gminnych. Zakupiono ponadto narzędzia i drobny sprzęt ułatwiający prace konserwacyjno-remontowe.

Dużym sukcesem było otrzymanie od burmistrza Góry Kalwarii samochodu dostawczego, który gmina pozyskała bezpłatnie od MSWiA. Po adaptacji i przygotowaniu został włączony do wyposażenia Grupy.

Do tej pory Grupa UTP dysponowała budżetami, które dzięki umiejętnemu wydatkowaniu pozwalały na kupowanie specjalistycznego sprzętu. Praktycznie każdy większy wydatek poprzedzały tygodnie analiz przydatności urządzenia czy narzędzia.

Dzięki istnieniu Grupy nie ma konieczności zlecania przez gminę prac na zasadzie wylaniania ofert czy przetargów. Ponadto koszty realizacji zadań przez nas są znacznie niższe (często nawet dwukrotnie) niż przez firmy zewnętrzne.

MIESZKAŃCU, CZEKAMY NA SYGNAŁ

Realizujemy zadania na podstawie zakresu określonego w uchwale Rady Miejskiej oraz bezpośrednio stawiane

przez burmistrza. Ścisłe współpracujemy z wydziałami urzędu miasta, Ośrodkiem Kultury, Ośrodkiem Sportu i Rekreacji, Ośrodkiem Pomocy Społecznej. Udzielaliśmy w zeszłym roku pomocy doraźnej w adaptacji pomieszczeń dla seniorów, pomieszczeń bibliotecznych oraz w montażu tablic turystycznych.

Ważnym elementem funkcjonowania Grupy jest współpraca z mieszkańcami gminy poprzez naszą stronę na Facebooku, która obecnie zrzesza przeszło 470 członków, oraz kontakty telefoniczny i mejlowy. Mieszkańcy na bieżąco zgłaszają różnego typu usterki, takie jak: dziura w jezdni, uszkodzony kosz (ławka, znak drogowy itp.), przewrócony pojemnik na odzież, chodnik zarastający roślinnością. Czas usunięcia problemu wynosi od kilku godzin do kilku dni. W sytuacjach, gdy mamy do czynienia z zagrożeniem bezpieczeństwa, Grupa podejmuje interwencję w trybie natychmiastowym.

Grupa UTP jest komórką organizacyjną Administracji Budynków Komunalnych. W ramach swoich zadań często wspieramy więc konserwatorów i dozorców ABK w oczyszczaniu opuszczonych mieszkań komunalnych i socjalnych przed remontem oraz w utrzymaniu porządku na terenach administrowanych przez ABK.

KOSZENIE, NAPRAWIANIE, ODŚNIEŻANIE

Do naszych najważniejszych zadań w roku 2021 należało:

- podejmowanie interwencji na podstawie zgłoszeń od mieszkańców poprzez łączność telefoniczną, pocztę elektroniczną, kontakt osobisty oraz stronę Grupy UTP na Facebooku;
- utrzymanie gminnych placów zabaw i siłowni zewnętrznych:
 - prowadzenie kontroli i przeglądów określonych w przepisach,
 - koszenie trawy,
 - konserwacja, naprawy i remonty urządzeń oraz zabawek,

- mycie urządzeń i zabawek oraz ich dezynfekcja,
- odnowienie powłok malarskich elementów drewnianych, w tym altan,
- wykonanie nawierzchni bezpiecznych na placach zabaw przy ul. Dominikańskiej i Leśnej w Górze Kalwarii, w Wincentowie, Cendrowicach-Sobikowie, Tomicach oraz Obrębie – łącznie 300 ton piasku wiślanego pozyskanego przez Grupę, bezpłatnie przekazanego przez właścicieli firmy z miejscowego portu na Wiśle,
- montaż mat pod urządzeniami siłowni zewnętrznych,
- wykonanie chodnikowych podstaw pod toalety toi-toi;
- opracowanie nowych regulaminów placów zabaw i siłowni zewnętrznych zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami (Rada Miejska uchwałą znówelizowała regulaminy, które wprowadzone zostaną do wiosny 2022 r.);
- przejęcie administrowania monitoringiem placów zabaw i siłowni zewnętrznych;
- utrzymanie porządku na nieruchomościach gminnych, głównie ich koszenie;
- utrzymanie w sprawności technicznej gminnych pasów drogowych:
 - oczyszczanie pasów z wrastającej zieleni, naprawy nawierzchni bitumicznej jezdni w okresie jesienno-zimowym,
 - ustawianie, demontaż i naprawa znaków drogowych oraz innych elementów drogowych,
 - naprawa nawierzchni chodników,
 - montaż, demontaż i naprawa spawalniczych na jezdniach;
- utrzymanie chodników w okresie zimowym objętych zakresem zadań ABK oraz wsparcie sił gminnych w odśnieżaniu ulic;
- wsparcie konserwatorów i dozorców

Grupa Utrzymania Terenów Publicznych w towarzystwie burmistrza Arkadiusza Strzyżewskiego (drugi od lewej) i dyrektora Administracji Budynków Komunalnych, Pawła Krasowskiego (pierwszy od prawej)

ców budynków komunalnych i socjalnych w ich prawidłowym utrzymaniu;

- utrzymanie w sprawności technicznej oraz konserwacja ławek miejskich, koszy na odpady, altan oraz słupów i tablic ogłoszeniowych;
- naprawa i konserwacja zabawek na placach zabaw oddziału przedszkolnego przy szkole nr 2 oraz przedszkola przy ul. ks. Sajny;
- koszenie placu targowiska miejskiego;
- kompleksowa renowacja dwóch rzeźb rycerzy z rynku w Czersku (nadające się do utylizacji rzeźby odzyskały pełen blask i powróciły na swoje miejsce);
- utrzymanie ścieżek ekologicznych w Tomicach (głównie koszenie i porządkowanie terenu);
- naprawa, mycie i malowanie wiat przystankowych;
- wymiana i montaż koszy na śmieci na terenie miasta oraz w Czersku;
- przygotowanie miejsc pamięci narodowej na uroczystości gminne: porządkowanie terenu, koszenie trawy, mycie pomników;
- uporządkowanie terenu przy cmentarzach rzymskokatolickim, ewangelickim oraz żydowskim w okresie poprzedzającym uroczystości Wszystkich Świętych (przycięcie i usunięcie gałęzi, koszenie trawy, przygotowanie miejsc parkingowych);
- wsparcie dla:
 - urzędu gminy w pracach porządkowych i modernizacyjnych oraz w adaptacji nowych pomieszczeń dla seniorów,
 - Ośrodka Kultury w zabezpieczeniu imprez,
 - Ośrodka Sportu i Rekreacji w przygotowaniu lodowiska,
 - Gminnej Biblioteki Publicznej w przenosinach sprzętu do nowej filii w Baniosze,
 - Towarzystwa Opieki nad Zabytkami w montażu tablic informacyjno-historycznych na terenie miasta,
 - Stowarzyszenia „Razem dla Góry” w przewożeniu i instalowaniu wystawy na terenach szkół gminnych, przedstawiającej lokalnych bohaterów z okresu II wojny światowej,
 - doraźna pomoc przy utrzymaniu pasów zielonych ogrodu Warsztatów Te-

rapii Zająciowej w Górze Kalwarii.

Miniony rok należy uważać za duży sukces Grupy UTP. Mając czterech, a następnie pięciu pracowników zrealizowała szeroki zakres zadań. Dla porównania takie grupy istniejące w sąsiednich gminach liczą po kilkunastu pracowników, a ich obszar działania jest prawie o połowę mniejszy.

Gmina Góra Kalwaria to prawie 40 miejscowości, niemal 30 placów zabaw. Grupa musi się przemieszczać, rozładować sprzęt, wykonać zadanie i ponownie dokonać załadunku. Wszystko wymaga wysokiej dyscypliny pracy, wysokiego poziomu wyszkolenia oraz pełnej realizacji zasad BHP. Dzięki dwóm samochodom dostawczym i posiadaniu przyczep możemy dokonywać podziału Grupy UTP na dwie załogi w zależności od potrzeb. To pozwala zwiększyć mobilność, a tym samym pozwala wykonać większy zakres zadań.

UTRZYMAĆ TEN POZIOM

Cele na rok 2022 to:

- doskonalenie organizacji pracy;
- zrealizowanie głównych zadań dotyczących placów zabaw i siłowni zewnętrznych poprzez montaż nowych regulaminów oraz pełna kontrola monitoringów celem wykrycia sprawców dewastacji mienia publicznego;
- usunięcie wszystkich usterek z wyników rocznej kontroli placów zabaw i siłowni zewnętrznych;
- pozyskanie kolejnych jednostek sprzętu i narzędzi dla niezależnego wyposażenia dwóch samochodów grupy;
- dążenie do zwiększenia liczby pracowników Grupy do 10 osób;
- utrzymanie dotychczasowego poziomu realizacji zadań, dyscypliny oraz bezpieczeństwa pracy.

Stanisław Fijka, kierownik Grupy Utrzymania Terenów Publicznych

Powiadom o zagrożeniu lub usterce Grupę Utrzymania Terenów Publicznych

GINA
GÓRA
KALWARIA

tel. 787 924 455, 22 727 32 45
interwencja@abk.gorakalwaria.pl

W spisie liczył się każdy

Pod koniec stycznia opublikowano pierwsze wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań, który trwał od 1 kwietnia do 30 czerwca 2021 roku. W ciągu najbliższych dwóch lat podawane będą coraz bardziej szczegółowe dane.

Dziękujemy za Twój udział!

Narodowy Spis Powszechny
Ludności i Mieszkań 2021

Pierwsze wyniki już w styczniu 2022
na stat.gov.pl

Liczymy się
DLA POLSKI!

GUS NSP 2021

wizacji zawodowej osób bezrobotnych poprzez oferowanie im potrzebnych na lokalnym rynku pracy szkoleń. Tego typu informacje są też ważne dla przedsiębiorców i potencjalnych inwestorów, którzy poszukują określonego profilu pracowników na danym terenie.

27 stycznia opublikowano pierwsze, jeszcze bardzo ogólne, wyniki spisu. Zostały uznane za „niepokojące” i „alarmujące”, ponieważ pokazały, jak szybko zeszła się polskie społeczeństwo. Okazuje się bowiem, że od 2011 roku o 1,9 mln spadła liczba ludności w wieku produkcyjnym (18–59/64 lata), za to o 1,8 mln wzrosła w wieku poprodukcyjnym (60/65 lat i więcej). To oznacza, że emerytem jest

Spisy powszechne przeprowadzane są raz na 10 lat. Właściwie po co? Są one podstawowym źródłem danych z zakresu statystyki ludności, badaniem, które pozwala zdiagnozować, kim jesteśmy i jak żyjemy. Udział w spisie powszechnym jest obowiązkowy ze względu na jego strategiczne znaczenie dla funkcjonowania systemów informacyjnych państwa, lokalnych samorządów oraz biznesu. Na podstawie uzyskanych danych przedstawiciele admini-

stracji publicznej podejmować będą najważniejsze decyzje gospodarcze i społeczne na kolejne lata.

Bo dzięki spisowi wiemy, jakim kapitałem ludzkim dysponujemy na danym terenie. Możemy stworzyć dokładny obraz danego województwa czy gminy pod kątem liczby osób w wieku produkcyjnym, ich kwalifikacji i wykształcenia oraz aktywności zawodowej. Bazując na takich informacjach, można realizować skuteczne programy aktyw-

już co piąty mieszkaniec Polski, a nie co szósty (jak 10 lat wcześniej). Coraz mniej osób pracuje na pobierających emerytury i coraz więcej osób będzie wymagać usług opiekuńczych.

Wstępne wyniki spisu pokazały też jednak, że żyje nam się coraz lepiej – więcej Polaków ma własne mieszkanie i jest ono znacznie większe niż dekadę wcześniej.

Gminne Biuro Spisowe dziękuje mieszkańcom za udział w badaniu.

PÓŁKOLONIE NA CAŁEGO!

Kreatywne Lato 2021 – taką nazwę nosiły zeszłoroczne półkolonie. Tym razem wakacyjne zajęcia dla uczniów zorganizowała gmina.

Odbływały się przez dziesięć sierpniowych dni w hali Ośrodka Sportu i Rekreacji oraz ciekawych miejscach w okolicy. Brały w nich udział dzieci z klas I–V.

Zajęcia były zarówno kreatywne, jak i bardzo zróżnicowane. Plan półkolonii został ułożony tak, aby zachować równowagę między wysiłkiem fizycznym uczestników a wysiłkiem intelektualnym. Dzień wypełniały zajęcia sportowe, warsztatowe, psychologiczne i wyjazdowe.

Uczniowie mieli okazję poznać sztuki walki oraz szlifować umiejętności pływackie. Mnóstwo radości dostarczało wykonywanie na szydełku etui, ro-

bieńie slime (tak zwanego... glutka) czy szycie króliczka. Nie zabrakło chwil oddechu w postaci wyjść do miejscowego kina na najnowsze bajki oraz wycieczek na najnowszą wystawę muzycznych. Wycieczki były też do skansenu w Mniszewie, warszawskiego Teatru Małego Widza i na zamek w Czersku.

Na zakończenie Kreatywnego Lata odbył się konkurs florystyczny. Wszyscy uczestnicy jednogłośnie zostali uznani przez komisję, której przewodniczył burmistrz Arkadiusz Strzyżewski, za zwycięzców, a na nich czekały upominki oraz pyszne i zdrowe słodkości.

Nad bezpieczeństwem dzieci czuwała wykwalifikowana kadra pedagogiczna, która służyła codziennie swoim nieocenionym wsparciem. Półkolonie nie mogłyby się odbyć, gdyby nie zaangażowanie ich kierownika – Justyny Szczypińskiej-Piotrowskiej, a także reprezentanta organizatora, czyli gminy – Mariusza Kocharńskiego.

Profil potwierdzisz przy 3 Maja

W Urzędzie Miasta i Gminy Góra Kalwaria można potwierdzić profil zaufany.

Profil zaufany to bezpłatne narzędzie do potwierdzania tożsamości, umożliwiające załatwianie spraw urzędowych przez internet. Dzięki niemu

można założyć Internetowe Konto Pacjenta, działalność gospodarczą, złożyć deklarację podatkową czy wniosek o świadczenie 500+.

Jak to narzędzie uzyskać? Należy założyć konto na Elektronicznej Platformie Usług Administracji Publicznej (epuap.gov.pl) i tam złożyć wniosek o profil zaufany. Na koniec – w ciągu 14 dni – trzeba udać się do punktu potwierdzającego profil.

26 stycznia do grona takich miejsc dołączyła siedziba naszego urzędu

miasta przy ul. 3 Maja 10. Zapraszamy z dowodem osobistym lub paszportem do okienka, gdzie wydawane są dowody osobiste (parter). Operacja zajmie około 5 minut.

Urząd to drugi punkt potwierdzający w Górze Kalwarii. Wybrać się można także do biura Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przy ul. Rybie 8.

Dodajmy, że profil zaufany można również uzyskać online na stronach niektórych banków.

Na stanowiska!

● Ważne zmiany personalne. Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Górze Kalwarii od 3 stycznia bieżącego roku kieruje **Kamila Korzeniewska**. Warszawianka ostatnio była pracownikiem socjalnym w takiej placówce w Piasecznie. Z kolei na czele gminnej szkoły w Brześćcach stanął 1 września nasz mieszkaniec **Łukasz Kocharński**. Jest nauczycielem mianowanym, uczy w podstawówce im. Orła Białego od kilku lat. Zaś jeszcze wcześniej, w marcu, nowym sekretarzem gminy został **Piotr Walczak (na zdjęciu)**. 31-latek przedtem także pracował w urzędzie miasta, pełnił funkcję naczelnika Wydziału Organizacyjnego.

Nowa linia, nowe przystanki

● Z kolejnej linii autobusowej mogą korzystać od roku mieszkańcy naszej gminy. „Elki” oznaczone symbolem **L13** kursują między Górką Kalwarią a Piasecznem przez **Baniochę** i **Zalesie Górne** (w dni powszednie). W związku z tą zmianą zmodernizowaliśmy na tej trasie dwa przystanki w obie strony, właśnie w **Baniosze** oraz w **Tomicach**. Ponadto niedawno zmieniła się nieco trasa (ale do-

tyczy to tylko niektórych przejazdów) autobusu L 30, łącząca Górkę Kalwarię z Czarnym Lasem. Ta „elka” zatrzymuje się dodatkowo na **ul. Kalwaryjskiej** w mieście, przy **cmentarzu** parafialnym.

Wszystko wskazuje na to, że pasażerów czeka następne udogodnienie. Jeśli nic nie stanie na przeszkodzie, powstanie wiosną na wspomnianej **Kalwaryjskiej** (w pobliżu skrzyżowania z **Mariańską**) przystanek w obie strony. Zatrzymywałyby się tu autobusy L30 oraz L25 (Góra Kalwaria – Piaseczno przez Sobików).

Dwa tysiące psów i kotów

● Ciąg dalszy miała w ubiegłym roku gminna akcja w ramach walki z bezdomnością zwierząt. **Czipowanie** psów finansował samorząd, zaś dofinansowywał **kastrację** i **sterylizację** psów i kotów. Zabiegi wykonywały górkokalwaryjskie gabinety weterynaryjne. Czipy wszczepiono 157 czworonogom. Wykastrowano i wysterylizowano 298 zwierząt. Koszty poniesione przez gminę w tym roku wyniosły ponad 32 tys. zł.

Dotychczas, od roku 2018, zabiegom poddano łącznie 2206 psów i kotów.

„Odpady” i „środowisko” do ratusza

● Dla wygody mieszkańców przenieśliśmy w przystępniejsze

miejsce **Wydział Gospodarki Odpadami** oraz **Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa** urzędu miasta. Mieściły się na pierwszym piętrze w budynku przy ul. 3 Maja. Ulokowaliśmy je natomiast na parterze ratusza. Wydział Gospodarki Odpadami znajduje się obok kasy (wejście główne). Z kolei do Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa wchodzi się bezpośrednio „z ulicy” (drzwi od ul. 3 Maja). Zmieniły się też numery telefonów. Nowe to: 22 726 57 72, 22 726 57 73 (gospodarka odpadami) oraz 22 726 57 70, 22 726 57 72, 22 726 57 73 (ochrona środowiska).

Pomoc płynęła z serc

● Góra Kalwaria stale „pompuje” krew dla jej potrzebujących. W 2021 roku miejscowy Klub Honorowych Dawców Krwi zorganizował w mieście, razem ze szkołą przy ul. Budowlanych, 12 mobilnych zbiorek życiodajnej cieczy. Oddało ją w krwiobusie **341 osób**. Dzięki temu udało się uzyskać prawie **137 litrów** najcenniejszego płynu. Tyle znajduje się w organizmach 27 dorosłych osób. Organizatorzy dziękują dawcom za ofiarność.

A oto harmonogram tegorocznych zbiórek w Górze Kalwarii (styczniowa już za nami): 16 lutego, 16 marca, 20 kwietnia, 18 maja, 15 czerwca, 20 lipca, 17 sierpnia, 21 września, 19 października, 16 listopada, 21 grudnia. Wszystkie odbędą się w godz. 9.00–13.00 w krwiobusie obok hali sportowej przy ul. por. Białka. >>>

Wojciech Prus-Wiśniowski

Prawdziwa pasja i wieloletnia praca na rzecz lokalnej społeczności – to przynosi owoce i musi zostać docenione. Jesteśmy dumni z mieszkańców, których w 2021 roku wyróżniono odznaczeniami.

Przed wszystkim **Władysław Machowski** nagrodzony został – pośmiertnie – Złotym Krzyżem Zasługi. To odznaczenie nadawane przez prezydenta RP.

ZAKOŃCZYŁ SWÓJ BIEG...

Władysław Machowski zmarł 3 stycznia ubiegłego roku. W wieku 61 lat.

Ten podpułkownik w stanie spoczynku był przewodniczącym zarządu osiedla Linin. A wcześniej – członkiem Rady Miejskiej (przez dwie kadencje).

Pasjonowała go mało popularna dyscyplina sportu: bieg na orientację. Jako prezes, trener i zawodnik Uczniowskiego Klubu Sportowego OSiR Góra Kalwaria zarażał tą pasją młodych mieszkańców. Jego podopieczni zdobywali medale nie tylko w zawodach ogólnopolskich, ale też na arenie europejskiej.

Odznaczenie (na wniosek burmistrza Arkadiusza Strzyżewskiego) przyznano Władysławowi Machowskiemu za „zasługi w działalności społecznej” oraz „wkład w rozwój i upowszechnianie sportu”. Mieszkaniec osiedla Linin spoczął na górszokalwaryjskim cmentarzu parafialnym.

Mieszkańcy na medal!

Władysław Machowski

PRZYPOMINAJĄ O ŻOŁNIERZACH

W 2021 roku działalność mieszkańców docenił także szef Urzędu do spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych. Jan Józef Kasprzyk uhonorował Medalem Pro Patria cztery osoby. Za zasługi w kultywowaniu pamięci o walce o niepodległość Polski wyróżnieni zostali:

różnieni zostali:

– **Agnieszka Sałańska** – nauczycielka historii w podstawówce w Baniosze, prowadząca tam Szkolny Klub Cichociemnych,

– **Zenon Bąk** – członek Stowarzyszenia „Razem dla Góry”, działacz Środowiska Żołnierzy Batalionu „Pięć”, wydawca książki o podziemiu w Górze Kalwarii podczas II wojny światowej oraz fundator pomnika upamiętniającego por. Jana Białka,

– **Piotr Rytko** – członek zarządu czerskiego oddziału Towarzystwa Opieki nad Zabytkami, autor książki o lokalnych bohaterach I wojny światowej oraz wystaw i artykułów historycznych,

– **Wojciech Prus-Wiśniowski** – prezes Towarzystwa Miłośników Góry Kalwarii i Czerska, współwłaściciel muzeum regionalnego na Mariankach.

O nadanie medali wystąpił burmistrz Arkadiusz Strzyżewski.

DAWCA I WYTWÓRCA

Z kolei do grona Zasłużonych dla Góry Kalwarii dołączyli w minionym roku Janusz Utrata oraz Zbigniew Fudalski.

Janusz Utrata (z lewej) i Zbigniew Fudalski

dalski. Rada Miejska podjęła uchwałę o przyznaniu tytułu jednogłośnie.

Janusz Utrata, 73-letni mieszkaniec Tomic, jest jednym z najbardziej zasłużonych honorowych krwiodawców w powiecie piaseczyńskim. Od 1980 roku działa w strukturach lokalnych organizacji zrzeszających dawców krwi. Przez 40 lat oddał prawie 47 litrów najcenniejszego płynu.

W 2008 roku rozpoczął prowadzenie otwartych akcji poboru żyiodajnej cieczy w Górze Kalwarii. Stworzył, wraz z grupą mieszkańców, podwaliny pod założenie w roku 2013 Klubu Honorowych Dawców Krwi w Górze Kalwarii.

Zbigniew Fudalski to lokalny odlewnik oraz długoletni członek Towarzystwa Miłośników Góry Kalwarii i Czerska. 79-latek z Karoliny jest wykonawcą odlewów rzeźb, płaskorzeźb czy tablic pamiątkowych, które znajdują się nie tylko w całej Polsce, a też za granicą. Wytwory z jego pracowni są oczywiście i w naszej gminie (odlał je, rezygnując z wynagrodzenia). To m.in. górszokalwaryjskie popiersie Józefa Piłsudskiego, pod którym organizowane są uroczystości patriotyczne.

Piotr Rytko

SOŁTYS I DYREKTOR

Na koniec odnotujemy, że nasi mieszkańcy znaleźli się wśród wyróżnionych w zeszłym roku Odznaką Honorową Powiatu Piaseczyńskiego. Udekorowani zostali: **Izabela Banasiak-Matusik** (sołtys Czachówka, członkini Stowarzyszenia Mieszkańców Sołectwa Czachówek), **Teresa Korczak** (była dyrektorką Zespołu Szkół Zawodowych im. ppor. Emilii Gierczak w Górze Kalwarii i była nauczycielką w tej placówce), a także wspomniany już śp. **Władysław Machowski**.

Wszystkim dziękujemy i serdecznie gratulujemy!

Agnieszka Sałańska i Zenon Bąk

Wesprzyj Górę Kalwarię

Gminę, w której mieszkasz

Gorąco zachęcamy, aby z podatku PIT rozliczać się zgodnie z faktycznym miejscem zamieszkania.

Nie jesteś zameldowany(-na) w gminie Góra Kalwaria, a tu mieszkasz? Podając adres w formularzu podatkowym, wpisz właśnie miejsce zamieszkania. Cemu? W ten sposób zasilisz

budżet gminy Góra Kalwaria. A co za tym idzie – wesprzesz rozwój swojego otoczenia. Wpływy z PIT-u to główny dochód samorządu. Za te pieniądze budujemy i remontujemy drogi i chodniki, rozbudowujemy bazę sportową oraz oświatową czy sieć wodociągowo-kanalizacyjną. Podsumowując: Wasze PIT-y to wspólne profity, czyli korzyści dla całej lokalnej społeczności.

Wasze PIT-y

wspólne profity

Kucharska, słownik i przewodnik

Trzy książki o naszej małej ojczyźnie, które wydał czerski oddział Towarzystwa Opieki nad Zabytkami, miały swoje premiery w 2021 roku. „**Kuchnia Urzecza**” jest zbiorem przepisów na zapomniane lokalne potrawy. Autorami są Magdalena i Patryk Zduńczykowie z Czerska. Inne małżeństwo, Ewa i Włodzimierz Bagieńczy, stoi za treścią „**Słownika historycznego miejscowości gminy Góra Kalwaria**”. Opisuje on dzieje miasta i ponad 30 wsi. Natomiast Piotr Rytko z zarządu oddziału TONZ-u napisał „**Z biegiem Wisły. Przewodnik po podwarszawskim Urzeczcu**”. To publikacja o atrakcjach naszej gminy i okolic.

Wymienione pozycje ukazały się dzięki funduszom m.in. z budżetu gminy Góra Kalwaria.

Latami na straży

Ponad 20, ponad 10 oraz 10 lat byli prezesami ochotniczych straży pożarnych odpowiednio **Ryszard Wiśniak** (w Baniosze), **Grzegorz Karwowski** (w Wojciechowicach) i **Józef Zamecki** (w Czaplinie). W zeszłym roku zakończyli służbę na tych stanowiskach. Po-

dziękował im za nią w grudniu w urzędzie gminy burmistrz Arkadiusz Strzyżewski. Wyrazy podziękowania przyjął na spotkaniu także **Jacek Wiśniak**, który przeszło 20 lat był naczelnikiem jednostki w Baniosze.

Obecni byli również następcy odchodzących prezesów: Mariusz Wiśniak (OSP Baniocha), Jakub Klimek (OSP Wojciechowice) i Paweł Ciara (OSP Czaplin). Dodajmy, że nowym naczelnikiem banioskiej straży został Jakub Deniszewski.

Port przyjaźniejszy

Dzięki zaangażowaniu mieszkańców (także finansowemu), lokalnych przedsiębiorców oraz władz gminy i powiatu zmodernizowano slip w porcie w Górze Kalwarii. Porządna pochylnia do

Tak dobrego roku dla atrakcji turystycznych Góry Kalwarii jeszcze nie było ODNOWILI, OCHRONILI, OZNAKOWALIŚMY

Sarkofag biskupa Wierzbowskiego (artykuł na str. 3) to niejedyny lokalny zabytek, na którego odnowienie przyznano ostatnio dotację. Parafia w Górze Kalwarii otrzymała także fundusze na poprawę stanu XVIII-wiecznej **kaplicy św. Antoniego**.

To dofinansowanie – w wysokości 320 tys. zł – przekazało Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu. Za tę kwotę wymieniono dach kaplicy, rynny oraz osuszono i wzmocniono fundamenty; wymieniona jeszcze zostanie instalacja elektryczna.

Dobre informacje miał dla nas wszystkich w 2021 roku mazowiecki konserwator zabytków. Postanowił wpisać do wojewódzkiego rejestru zabytkowych obiektów następujące atrakcje turystyczne Góry Kalwarii: **cmentarz ewangelicki, Dom Modlitwy, Dwór Cadyka** oraz 26 elementów wyposażenia **kościół parafialnego** i przyległego **klasztora**. Takiej ochrony prawnej ostatecznie nie zyskał jednak górkokalwaryjski most kolejowy na Wiśle.

Co więcej, przed wartymi obejrzenia

obiektami w mieście pojawiły się tabliczki informacyjne. Jest ich aż 58 i tworzą cztery **szlaki turystyczne**: Szlak Nowej Jeruzalem, Szlak Kultury Żydowskiej, Szlak Formacji Wojskowych i Szlak Wielokulturowej Góry Kalwarii. Widnieje na nich wiele historycznych ciekawostek na temat miejsc, osób i wydarzeń, które to informacje za-

skoczą niejednego miejscowego mieszkańca.

Oznakowanie zabytkowych atrakcji to pomysł Piotra Rytki, członka zarządu czerskiego oddziału Towarzystwa Opieki nad Zabytkami, zgłoszony do Budżetu Partycypacyjnego 2020 gminy Góra Kalwaria. O tym, że projekt zostanie zrealizowany, zdecydowali mieszkańcy w głosowaniu.

Ludzie, którzy są dla ludzi

Już 15 lat funkcjonuje Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej! – Jesteście jedną z najbardziej potrzebnych instytucji, staliście się wręcz niezbędni! – mówił podczas jubileuszu górkokalwaryjski burmistrz Arkadiusz Strzyżewski.

Placówka (która początkowo mieściła się w Konstancinie-Jeziornie, a do Góry Kalwarii przeniosła się w 2015 roku) przez siedem dni w tygodniu, całodobowo i bezpłatnie świadczy pomoc psychologiczną, psychiatryczną, socjalną i prawną osobom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej.

Jak powiedział w czasie uroczystości, 8 października, dyrektor POIK-u Łukasz Kopytowski, przez 15 lat placówka (wraz z ośrodkami zamiejscowymi w Piasecznie oraz w Mrokwie w gminie Lesznowola) udzieliła wsparcia niemal 200 tysięcy razy! – O tym, że jesteśmy coraz bardziej potrzebni, świadczy między innymi fakt, że na

początku zatrudnionych było ośmiu pracowników, a obecnie jest ich prawie 40 – zauważył dyrektor.

Podczas uroczystości w górkokalwaryjskim Ośrodku Kultury gratulowali mu oraz całej kadrze POIK-u m.in. samorządowcy. – Dobrze, że jesteście. Dziękuję, że kiedy z powodu epidemii koronawirusa musieliście zamknąć drzwi Ośrodka, nie zamknęliście swoich serc – oznajmił starosta powiatu piaseczyńskiego Ksawery Gut. Dodając, iż właśnie przez epidemię z pomocy korzysta się (zdalnie) dwa razy częściej.

– Przy ulicy Sajny 2 A odbywają się metamorfozy wewnątrz naszych mieszkańców. Wracają oni do równowagi, odzyskują radość życia. POIK poi lokalną społeczność dobrym słowem, empatią i optymizmem – powiedział z kolei burmistrz Arkadiusz Strzyżewski.

– W zasadzie powinienem pracownikom placówki życzyć, aby stali się bezrobotni, bo oznaczałoby to, że zniknęły ludzkie problemy – uzupełnił wólarz. Wręczył dyrektorowi Kopytowskiemu skrzynkę lokalnego miodu, a ten chwilę później zaprosił uczestników ob-

Jak zauważył dyrektor Łukasz Kopytowski (z lewej), w POIK-u zatrudnionych jest pięć razy więcej osób niż na początku

chodów na jubileuszowy i – jak się okazało – pyszny tort.

Więcej informacji o POIK-u na jego stronie: www.poikgorakalwaria.pl.

W sercu miłość, na piersi odznaczenie

Przysięgli, że będą ze sobą zawsze. I tamtych słów się trzymają. Już od pół wieku. Jaki jest sposób na długie i szczęśliwe trwanie przy współmałżonku?

Parom z gminy Góra Kalwaria burmistrz Arkadiusz Strzyżewski wręczył Medale za Długoletnie Pożycie Małżeńskie, przyznane przez prezydenta RP. W lipcu w Ośrodku Kultury złote gody, czyli 50. rocznicę ślubu, świętowało dziewięć związków. A jedna para celebrowała gody diamentowe, czyli 60-lecie małżeństwa.

Gospodarz gminy gratulował jubilatowi wytrwałości („Cóż, na początku wszystko wydaje się proste i przychodzi łatwo, a potem pojawia się szarość dnia codziennego” – nie krył). Dziękował za wszystko, co zrobili i robią dla lokalnej społeczności i swoich rodzin (m.in. za płacenie podatków, bo to

wkład w rozwój gminy). A także życzył zdrowia i „optymistycznych osób wokół”.

Arkadiusz Strzyżewski zapytał rów-

nież, jaka jest recepta na długoletnie, udane małżeństwo. Jak odpowiadano? „Nie dusić złości”. Ale też: „czasem przemilczeć”. „Dawać z siebie ciepło”. „Ko-

nać dzieci i wnuki”. Padły też słowa: wierność, zaufanie, szacunek, kompromis. Najczęściej jednak żony i mężowie stwierdzali, że najbardziej potrzebne są cierpliwość i wyrozumiałość.

Choć... Jeden z jubilatów, Henryk Augustyniak z Obrębu, się wyłamał, przekonując: „Żadnej recepty nie ma!”. Małżonkowie wspominali także swoje śluby i wesela. Każdy zapewniał, że bardzo dobrze tamte chwile pamięta i że kilkadziesiąt lat pożycia upłynęło błyskawicznie. „Minęło jak jedna noc” – stwierdziła Marianna Smolińska z Góry Kalwarii.

Na uroczystościach, w których wzięły oczywiście udział rodziny jubilatów, nie zabrakło lampki szampana i marszu Mendelssohna, a oprócz medali zaproszone pary otrzymały – od gminy – dyplomy, kwiaty i upominki.

Najdłuższy staż małżeński mają **Elżbieta i Józef Rozumowie**, mieszkańcy Góry Kalwarii. Diamen-

towa rocznica minęła w 2020 roku – powiedzieli sobie „tak” 4 czerwca 1960 roku.

Z kolei pięć dekad po ślubie są:

- **Henryka i Henryk Augustyniakowie** z Obrębu,
- **Krystyna i Andrzej Borowscy** z Wólki Dworskiej,
- **Janina i Sylwester Derwińscy** z Góry Kalwarii,
- **Genowefa i Józef Pietruchowie** z Góry Kalwarii,
- **Marianna i Szymon Smolińscy** z Góry Kalwarii,
- **Jadwiga i Franciszek Stenrzyccy** z Góry Kalwarii,
- **Lilianna i Zbigniew Szynkiewiczowie** z Czerska,
- **Danuta i Stefan Tkaczkowie** z Góry Kalwarii,
- **Krystyna i Tadeusz Żukowscy** z Dobiesza.

wodowania jednostek to nie tylko znaczne udogodnienie dla wodniaków i wędkarzy, ale również ratowników wodnych. Dzięki przeprowadzonym w wakacje pracom zyskał też oczywiście sam port – cieszy się dużo większym zainteresowaniem.

Zabłysnęli w konkursie

● Aż 76 uczniów z dziewięciu podstawówek w gminie zgłosiło się do zeszłorocznego konkursu o bezpieczeństwie na drogach pod hasłem „Zachowaj szczególną ostrożność”. Była to już siódma edycja zmagania organizowanych przez szkołę w Brześćcach. Młodsze dzieci zaprojektowały odbłaski i wykonały ostrzegające plakaty. Starsze uczestniczyły w teście wiedzy. Według jury autorami najlepszych prac plastycznych byli: Jan Obstawski ze szkoły nr 1 w Górze Kal-

warii (kategoria kl. I–III) i Mateusz Kołodziej z placówki w Kątach (kl. IV–VI). Jeśli chodzi o test (kl. VII–VIII), najwięcej punktów zdobyli ex aequo: Franciszek Kliszko, Oliwia Włodarczyk i Małgorzata Woźniak z podstawówki w Coniewie. Gratulujemy!

Są korty. Fundacja dopięła celu

● Obok basenu miejskiego działa już Strefa Aktywności Góra Kalwaria. Do oficjalnego otwarcia tenisowisko-piżkarskiego obiektu doszło 18 września. Gratulując Fundacji Edukacja Sportowa tej inwestycji, przedstawiciele władz gminy podkreśli-

że samorządu nie byłoby stać na takie przedsięwzięcie. Zresztą wszyscy pamiętamy, jak długo pusta była gminna działka pod rekreację leżąca koło pływalni... Ale w 2019 roku wydzierżawiliśmy grunt fundacji Barbary i Michała Borowskich (małżeństwo na zdjęciu). I organizacja z Krzaków Czaplinkowskich dopięła swego. Przy ul. Chopina zbudowano dwa zadane korty oraz kryte boisko, a ofertę dopełnia sala konferencyjno-edukacyjna.

Sołtys przez dekady

● 11 stycznia br. zmarł Zenon Jędrzycka. Był sołtysiem Wojciechowic aż przez 37 lat – od 1982 do 2019 roku. Dożył 83 wiosen. Spoczął na cmentarzu w Baniosze. W 2014 r. Zenona Jędrzyckę uhonorowano tytułem Zasłużony dla Góry Kalwarii.

W Wisielce miło płynie czas

W Wisielce codziennie odbywają się zajęcia, ale można tu przyjść, aby po prostu porozmawiać

Seniorzy wreszcie mają miejsce spotkań w Górze Kalwarii! 14 lipca uroczystie otwarto gminny Klub Senior+ „Wisielka”. Od samego początku dzieje się w nim bardzo dużo!

Mieści się przy ul. Pijarskiej 40. W budynku, gdzie kiedyś działała biblioteka, wcześniej zaś – restauracja Wisielka. Wnętrza wyremontowała gruntownie gmina Góra Kalwaria dzięki pozyskaniu 150 tys. zł z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (dopłaciła z własnego budżetu ponad 95 tys. zł). Nowa placówka jest częścią górskokalwaryjskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Kieruje nią Aleksandra Bogatek.

– Czekaliśmy na ten moment! Dziękuję panu za znalezienie miejsca integracji dla seniorów – zwróciła się podczas uroczystości otwarcia do burmistrza Arkadiusza Strzyżewskiego przewodnicząca Gminnej Rady Seniorów Elżbieta Banasiak.

Gospodarz gminy natomiast z uśmiechem wyraził nadzieję, że „rachunki za prąd będą wysokie”. – Bo to będzie znaczyć, że dużo się w Wisielce dzieje – wyjaśnił. Podziękował też radnym miejskim za zgodę na przeznaczenie funduszy na remont lokalu.

Dużo działo się przy Pijarskiej 40 już 14 lipca. Pięknie zaśpiewali uczniowie Państwowej Szkoły Muzycznej II st. im. J. Elsnera – Małgorzata Charko z Góry Kalwarii oraz Antoni Grobel (akompa-

niował Maciej Morgun). Było oczywiście przecięcie wstęgi, były wystąpienia. Nie obyło się bez poczęstunku oraz prezentów – seniorzy oraz pani kierownik klubu od burmistrza i sekretarza gminy Piotra Walczaka dostali ogromny zegar.

Wisielka składa się z dwóch pomieszczeń: kawiarenki z aneksem kuchennym, a także sali ze sceną, nagłośnieniem i ekranem oraz drabinkami do ćwiczeń.

Seniorzy (czyli osoby, które skończyły 60 lat) tutaj gotują, gimnastykują się, oglądają filmy, grają w planszówki, uczestniczą w zajęciach artystycznych i komputerowych, tańczą, śpiewają czy... trenują pamięć. Odbyły się też dodatkowo warsztaty kosmetyczne, kurs

pierwszej pomocy i szkolenie o bezpieczeństwie w internecie. Jest oczywiście czas, by po prostu porozmawiać.

Jeśli ktoś chce się zapisać (dołączając do ponad 70 osób), powinien przyjść do klubu w godzinach otwarcia.

Oto one:

– poniedziałek: 12.00–16.00,
– wtorek: 9.00–10.00
oraz 16.00–18.00,
– środa: 12.00–16.00,
– czwartek: 12.00–16.00,
– piątek: 9.00–10.00
oraz 16.30–19.30.

Zapraszamy do Wisielki!

– Czekaliśmy na ten moment! – podkreśliła podczas uroczystego otwarcia Elżbieta Banasiak, przewodnicząca Gminnej Rady Seniorów (z lewej, obok Aleksandra Bogatek, która kieruje klubem)

Przy księżnicy dom seniorów

Banioskie koło Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów doczekało się siedziby!

Miejscowi i okoliczni seniorzy mogą się spotykać przy ul. Puławskiej 9 w Baniosze – w nowo powstałej filii Gminnej Biblioteki Publicznej. Właśnie tu odbyła się 25 maja uroczystość, podczas której przecięto wstęgę (w sali spotkań i biurze). Dodatkowo świętowano osiem lat istnienia koła nr 1.

– To wyjątkowy dzień. Nareszcie, po tylu latach, mamy swoje miejsce. Jestem szczęśliwa i wdzięczna panu burmistrzowi – powiedziała Barbara Kołodziejska, przewodnicząca koła (liczącego ponad 120 członków).

– Życzę wszystkim i sobie, aby to miejsce żyło, aby rodziło się tutaj wiele ciekawych pomysłów. Fakt, że biblioteka i seniorzy funkcjonują we wspólnej przestrzeni, daje wiele możli-

wości współpracy – podkreślił burmistrz Arkadiusz Strzyżewski.

Włodarz podziękował wszystkim, którzy przyczynili się do utworzenia siedziby banioskiego koła (m.in. Radzie Miejskiej za podjęcie stosownej uchwały), ale też osobom, dzięki którym ta grupa działa.

Szczególnie Barbarze Kołodziejskiej, przewodniczącej od samego początku, oraz Andrzejowi Pietrzkowi, mieszkańcowi Baniochy i byłemu radnemu miejskiemu. To on był inicjatorem powstania koła w 2013 roku.

W trakcie uroczystości seniorzy z Baniochy dostali m.in. skrzynkę, która następnie zawisa na bibliotece przy Puławskiej i do której można wrzucać listy z uwagami czy pomysłami dotyczącymi integracji środowiska osób starszych. Prezent przekazała Gminna Rada Seniorów – to do niej trafiać będzie korespondencja.

Wstęgę przecinają burmistrz Arkadiusz Strzyżewski i Barbara Kołodziejska, przewodząca banioskim emerytom

Parada i bitwa 100 lat po wizycie Marszałka

Z rozmachem uczciliśmy okrągłą rocznicę przybycia do naszego miasta Józefa Piłsudskiego. Punktem kulminacyjnym była widowiskowa inscenizacja bitwy z bolszewikami.

W niedzielę 29 sierpnia cofnęliśmy się w czasie o sto lat. Wspomnieliśmy jedno z najbardziej interesujących wydarzeń w lokalnej historii, a ponadto jeden z największych triumfów polskiego oręża.

SALWA POD OBELISKIEM

Właśnie w 1921 roku, dokładnie 3 sierpnia, na górszokalwaryjskich błoniach w pobliżu Wisły odbyła się uroczystość z udziałem jednego z ojców polskiej niepodległości – Józefa Piłsudskiego. Marszałek Rzeczypospolitej i wódz naczelny odznaczył uczestników zwycięskiej wojny z bolszewikami (1919–1920). Udekorował orderami Virtuti Militari 133 kawalerzystów konnych. W tym miejscu dekadę po dekoracji odsłonięto obelisk ją upamiętniający.

Właśnie tu rozpoczęły się obchody 100. rocznicy wizyty Marszałka pod hasłem „Na polach chwały”. Złożono kwiaty, a odtwórcy historyczni ubrani jak polscy żołnierze walczący z sowieckim najeźdźcą zaciągnęli wartę honorową i oddali salwę z karabinów.

– To nasze spotkanie jest zobowiązaniem. Zobowiązaniem, że my, jego uczestnicy, będziemy dbać o pamięć i o niepodległość. Że to będzie nas łączyć. A gdy naród łączy idee, takie idee, wtedy państwo trwa – przemawiał na błoniach Jan Józef Kasprzyk, szef Urzędu do spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych.

Następnie – już w centrum miasta – byliśmy świadkami efektownej parady historycznej. Dziesiątki rekonstruktorów zachwyciły mieszkańców wojennymi strojami i pojazdami. Podziwiali-

Automobile przeparaowały, a następnie utworzyły wystawę przy ul. Dominikańskiej

kalnych bohaterach, wojskowa grochówka i... uroczy kucyk. A ze sceny popłynęły międzywojenne piosenki. Wystąpili Warszawska Orkiestra Sentymentalna oraz aktor Dariusz Kordek z tancerkami. Wspomniany Jan Józef Kasprzyk odznaczył mieszkańców popularyzujących historię Medalem Pro Patria (więcej na str. 14).

Później zaś na ulicy 3 Maja kilkudziesięciu rekonstruktorów wcieliło się w uczestników wojny polsko-bolszewickiej. Huk wybuchów, tętent koni, żołnierskie okrzyki zagrzewające do boju i jęk rannych – publiczność czuła się, jakby obok naprawdę rozgrywało się zbrojne starcie. A kiedy opadł bitewny kurz, zwycięzców odznaczył – podob-

nie jak 100 lat temu w Górze Kalwarii – Józef Piłsudski...

Obchody zorganizowały: Urząd Miasta i Gminy, Urząd do spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, Grupa Historyczno-Edukacyjna „Szare Szeregi”, Ośrodek Kultury w Górze Kalwarii, we współpracy ze Stowarzyszeniem Weteranów Polskich Formacji Granicznych.

Dariusz Kordek zaśpiewał piosenki, które wykonywał w międzywojniu aktor Eugeniusz Bodo

my też zabytkowe, ponadstuletnie auta. Pochód zatrzymał się przed hotelem przy ul. Dominikańskiej. Tutaj odbyła się uroczystość odsłonięcia tablicy na budynku, informującej, że w dwudziestolecie międzywojennym szkolono w nim przyszłych strażników granicznych.

WRÓG POD RATUSZEM

Kolejnym punktem programu był piknik historyczny. Na rynku czekały na mieszkańców m.in. repliki sprzętu używanego przez polskich żołnierzy w batalii z bolszewikami, wystawa o lo-

Polsko-bolszewickie starcie na ul. 3 Maja – rozrywka i lekcja historii

Jan Józef Kasprzyk, szef Urzędu do spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, przed obeliskiem na błoniach

Ronda przypominają o bohaterskich braciach

Rekonstruktorzy historyczni, członkowie klubów motocyklowych, kombatanci oraz bliscy bohaterów – gościli 14 sierpnia w Górze Kalwarii. Okazją było symboliczne nadanie imion rondom na powstałej niedawno obwodnicy miasta.

Zgodnie z marcowymi uchwałami górszokalwaryjskiej rady gminy patronem nowego skrzyżowania przy Stacji Miejskiej jest **Batalion Armii Krajowej „Pięść”**. Natomiast drugiemu, zbudowanemu przy McDonaldzie, pat-

ronują **Ignacy i Daniel Lechowcie**.

Świadkami symbolicznego otwarcia rond byli weterani Powstania Warszawskiego: Jerzy Mindziukiewicz (wiceprezes Związku Powstańców Warszawskich), Witold Grzybowski oraz Juliusz Kulesza (autor książki o braciach Bąkach z batalionu „Pięść”). Nie zabrakło rodzin patronów. Przybyli też przedstawiciele Ministerstwa Obrony Narodowej, Służby Kontrwywiadu Wojskowego czy Instytutu Pamięci Narodowej.

Tabliczki z nazwami odsłonił właśnie członkowie rodzin, a także przedstawiciele organizacji, które wystąpiły o nadanie imion, i reprezentanci władz gminy:

● Ewa Lech-Szymerska (bratanica Ignacego i Daniela Lechów) i Danuta Jurkowska (córka żołnierza Pięści, Ryszarda Bielańskiego),

● Piotr Rytko (ówczesny prezes czerskiego oddziału Towarzystwa Opieki nad Zabytkami) i Bartosz Miszewski (prezes Stowarzyszenia „Razem dla Góry”),

● Aleksandra Fedynicz-Komosa (przewodnicząca Rady Miejskiej) i Arkadiusz Strzyżewski (burmistrz).

– Do niedawna kierowcom przejeżdżającym przez Górę Kalwarię kojarzyła się ona z korkami. Dzięki obwodnicy zniknęły, a teraz, dzięki nazwom nowo powstałych rond, miasto będzie

się kojarzyć z motoryzowanym, mam nadzieję, z braćmi Lechami i powstańczym batalionem. Wierzę, że kto minie ronda, sprawdzi potem w domu, kim są ich patroni. I dowie się, że są to postacie absolutnie wyjątkowe – powiedział ze sceny na Stadionie Miejskim burmistrz Arkadiusz Strzyżewski.

Po kolejnych przemówieniach wystąpili lokalni artyści: zaśpiewała Małgorzata Charko, zagrał zespół Air Band. Atrakcjami pikniku historycznego na stadionie były też wystawy broni, motocykli i replik pojazdów wojskowych. Największe wrażenie zrobiła jednak 14 sierpnia parada. Na ulicach Góry Kalwarii i Czerska zaprezentowało swoje ma-

Imponująca była parada grup motocyklowych i posiadaczy starych aut

BATALION AK „PIĘŚĆ” powołano do życia w oparciu o rozkaz wydany w drugiej połowie lipca 1944 roku. Powstał na bazie oddziału 993/W kontrwywiadu Komendy Głównej Armii Krajowej. „Pięść” brała udział w Powstaniu Warszawskim, które wybuchło 1 sierpnia 1944 r. Na jego początku została wcielona do Zgrupowania „Radosław”. Walczyła na Woli, Starym Mieście, w Śródmieściu i Kampinosie. Przez batalion przewinęło się około 350 osób. Wiele poległo. W jego szeregach służyli mieszkańcy Góry Kalwarii: **bracia Bolesław, Leon i Stanisław Bąkowie** oraz **Piotr Kowalski**. Stąd inicjatywa, aby upamiętnić tę jednostkę w naszym mieście. Z inicjatywą tą wystąpiło Stowarzyszenie „Razem dla Góry”. Dodajmy, że w Górze Kalwarii, na cmentarzu parafialnym, spoczywa Stanisław Bąk, a obok znajduje się symboliczny grób Leona.

BRACIA DANIEL I IGNACY LECHOWIE byli mieszkańcami Czerska. Przed odzyskaniem w 1918 roku przez Polskę niepodległości należeli do podziemnej Polskiej Organizacji Wojskowej. Następnie uczestniczyli w wojnie polsko-bolszewickiej (1919–1920). Walczyli także w kampanii wrześniowej (1939). Daniel ps. Biały właśnie w 1939 roku dostał się do sowieckiej niewoli; więziony w obozie w Starobielsku, w 1940 roku został zamordowany przez NKWD. W czerskim kościele znajduje się tablica ku jego czci. Ignacy ps. Lew stał się żołnierzem armii generała Andersa, brał udział m.in. w bitwie o Monte Cassino (1944). Spoczywa na cmentarzu w Czersku. Braci Lechów zaproponował na patronów ronda czerski oddział Towarzystwa Opieki nad Zabytkami.

szyny ok. 100 motocyklistów, podziwialiśmy też stare samochody.

Głównymi organizatorami uroczystości były: gmina Góra Kalwaria, Stowarzyszenie „Razem dla Góry”, czerski oddział Towarzystwa Opieki nad Zabytkami oraz Środowisko Żołnierzy Batalionu „Pięść”.

Szeregowa „Kaśka” Nastolatka, co Niemców się nie bała

W Górze Kalwarii, na osiedlu Parcela, mieszka 92-letnia Elżbieta Wójcik-Wyrzykowska, która podczas II wojny światowej działała w konspiracji jako łączniczka.

Zbliża się Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych (1 marca). W gminie Góra Kalwaria nie mamy już jednak kombatantów, którzy po wojnie należeli do zbrojnego podziemia antykomunistycznego (przynajmniej według naszej wiedzy). Z okazji święta państwowego chcemy za to przedstawić losy mieszkanki, która walczyła z niemieckim okupantem. To bowiem najprawdopodobniej ostatnia w naszej gminie osoba z taką kartą w biografii.

Elżbieta Wójcik-Wyrzykowska z domu Klein (kilka lat temu otrzymała awans do stopnia kapitana) w trakcie II wojny światowej zamieszkała w Górze Kalwarii. Była członkinią Narodowych Sił Zbrojnych – Samodzielnego Batalionu im. Brygadiera Mączyńskiego. Nosila pseudonim Kaśka. Wstąpiła do ruchu oporu, mając zaledwie 14 lat!

MACHALIŚMY BOMBOWCOM

Przyszła na świat 22 maja 1929 roku w Młynsku (województwo pomorskie). W roku 1933 rodzice, Edmund i Tekla, przeprowadzili się z obiema córkami do Piaseczna. Tu Elżbietę Klein zastał wybuch wojny.

– Pamiętam, jak któregoś dnia we wrześniu 1939 roku bawiliśmy się na podwórku i przelatowały nisko samoloty. Machaliśmy, dla zabawy. Potem dowiedziałam się, że to nie były samoloty polskie, ale niemieckie. Leciały, żeby bombardować Warszawę – opowiada pani kapitan. W Górze Kalwarii rodzina Kleinów osiadła w 1941 r. (przy ul. Piarskiej).

W roku 1943 nasza bohaterka ukoń-

Pani kapitan urodziła się 22 maja 1929 roku

czyła szkołę powszechną, po czym w Arbeitsamcie (urzędzie pracy) skierowano ją na roboty przymusowe. Czternastolatka nie trafiła jednak do Niemiec. We wspomnianym urzędzie pracowała bowiem kobieta, członkini podziemia niepodległościowego, która знаła właściciela młyna w Górze Kalwarii, gdzie zatrudniony był ojciec Elżbiety. Dzięki temu dziewczyna podjęła pracę w górszokalwaryjskim Domu Pomocy Społecznej – w szwalni.

CHODZIŁAM PO DACHACH, GRAŁAM W PIŁKĘ

Latem '43 poznała Zygmunta Wyrzykowskiego, starszego o trzy lata. Działał w batalionie im. Mączyńskiego (pod pseudonimem Gryk). Po wakacjach Elżbieta zaczęła uczęszczać do szkoły handlowej w Warszawie – dojeżdżała wąskotorówką. Pewnego dnia na stacji kolejowej w Baniosze żandarmeria niemiecka i granatowa policja zorganizowały obławę.

– Zygmunt siedział w pociągu obok mnie. Widać było, że jest zdenerwowany. Przypuszczałam, że coś chowa, choć nie wiedziałam jeszcze, że jest w konspiracji. Powiedziałam, żeby włożył to do mojej torby. Tak zrobił i wtedy zorien-

towałam się, że szmatką owinięte były dwa pistolety – relacjonuje kombatantka.

– No i, tak jak się spodziewałam, mnie żaden z funkcjonariuszy nie przeszkukał – dodaje, zapewniając, że nie odczuwała strachu. – Ja byłam taka, że się niczego nie bałam. Wchodziłam na dachy, na najwyższe drzewa – uśmiecha się.

Po tym zdarzeniu „Gryk” rozmawiał z kolegami z batalionu o możliwości przyjęcia nastolatki do konspiracji. – Znali mnie, bo kiedy mieszkałam w Piasecznie, grałam z chłopakami w piłkę nożną, znali też moją starszą siostrę, Halinę – mówi pani Elżbieta.

PISTOLETY W MĄCE

Zgodziła się, aby wstąpić do batalionu im. Mączyńskiego (do Wojskowej Służby Pomocniczej Kobiet). Została łączniczką. – Mój tata musiał wyrazić zgodę i zrobił to. W końcu pracował w młynie, którego właściciel, pan Proszewski, pomagał partyzantom – mówi 92-latką.

Elżbieta „Kaśka” Klein przede wszystkim przekazywała broń żołnierzom podziemia z Lasów Chojnowskich. – Jeździłam ciuchcią, pistolety odbierano ode mnie w Żabieńcu. Tata mi pomagał:

pozwalał przechowywać przejmowaną przeze mnie broń w młynie, w maszynowni. Za to mama nie wiedziała, że jestem w konspiracji – opowiada kombatantka.

Przyznaje, że działalność podziemną traktowała poniekąd jak zabawę. Faktem jest jednak, iż ryzykowała życie. – Transportowałam raz z kolegą pięć pistoletów ukrytych w worku z mąką. W Żabieńcu Niemcy zrobili obławę. Wyszliśmy z pociągu, podszedł do nas niemiecki funkcjonariusz. „Co, szmugiel?” – zapytał. „Tak, tak, szmugiel!” – skłamałam. „Bo moja mama chora na tyfus!” – wymyśliłam. Niemiec się przestraszył, że się zarazi, i krzyknął do nas: „Uciekać! Szybko!”. Dzięki temu nic nam się nie stało i udało się uratować broń.

TO BYŁO NATURALNE

Wracając do znajomości Elżbiety i Zygmunta – kolega i koleżanka z konspiracji związali się ze sobą. Ale... kilkadziesiąt lat po wojnie. Za młodu ona wyszła za innego mężczyznę, on zaś ożenił się z inną kobietą, lecz oboje owdowieli i w 1986 roku wzięli ślub.

Drugi mąż mieszkanki Parceli już niestety nie żyje, kombatantka cieszy się jednak dwiema córkami i ich rodzinami.

Doczekała się w sumie dwanaścioro wnuków i prawnuków!

Dwadzieścia lat pracowała w – nieistniejącym już dziś – młynie przy ul. Wyszynskiego. Następnie była zatrudniona w sklepie przy ul. Kilińskiego i w zakładzie Hortex.

Należała do Związku Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych oraz Związku Żołnierzy Narodowych Sił Zbrojnych. Została odznaczona m.in. Krzyżem Narodowego Czynu Zbrojnego (przez prezydenta RP, 1995 r.) i Złotym Medalem za Zasługi dla Obronności Kraju (przez ministra obrony narodowej, 2017 r.).

Patrząc na panią kapitan i rozmawiając z nią, trudno uwierzyć, że liczy sobie 92 wiosny. Uprawia nawet nordic walking!

– Jak z perspektywy czasu patrzy pani na swoją działalność w czasie okupacji? – pytamy na koniec rozmowy w jej domu.

– Decyzja o wejściu do konspiracji była dla mnie czymś naturalnym. Nie miałam żadnych wątpliwości. Wyjątkowo mogło wydawać się tylko to, że byłam dość młoda. Tak jak już powiedziałam, traktowałam to w pewnym sensie jak zabawę. I się nie bałam – kończy weteranka.

Do podziemia wstąpiła, mając 14 lat

Słonecznie, klasycznie, kosmicznie

Dobrze znane imprezy artystyczne nie nudzą się mieszkańcom i turystom, a nowe są pozytywnie przyjmowane. Dziękujemy Państwu za 2021 rok.

Przez wciąż obecnego koronawirusa kulturalne skrzydła można było rozwinąć dopiero w drugim kwartale. Do końca roku wydarzenie gonilo wydarzenie, choć ze względu na zakaz imprez masowych (to też przez epidemię) lato pozbawione było Święta Góry Kalwarii, Turnieju Rycerskiego i Szwedów na Zamku.

Mimo ogólnych ograniczeń **Ośrodek Kultury** zorganizował (lub współorganizował) w poprzednim roku ponad 30 koncertów, a także 14 spektakli, 10 kabaretów i stand-upów oraz niemal 30 innych wydarzeń.

Bez Nocy Spadających Gwiazd trudno sobie wyobrazić nasz sezon imprez

Gminna Biblioteka Publiczna – która ma w ofercie głównie cykle rozmaitych zajęć – urządziła spotkania z ciekawymi ludźmi, wystawy oraz dwa sztandarowe przedsięwzięcia, o których poniżej.

(Przy okazji nadmienimy, że przed główną siedzibą, w Górze Kalwarii, i przed filiami w Czersku i Baniosze stanęły tzw. wrzutnie książek, umożliwiające czytelnikom zwracanie wypożyczonych pozycji poza godzinami pracy placówek.

Po drugie, banioska filia obchodziła pierwsze urodziny – jej utworzenie okazało się strzałem w dziesiątkę, gdyż przez rok wypożyczono ponad 6 tysięcy książek!).

Oprócz dorocznych imprez miały miejsce zupełnie nowe, np. cykl festynów rodzinnych Słoneczna Góra, Festiwal Dmuchańców i Piknik Historyczny „Na Polach Chwały”, o którym piszemy oddzielnie (głównym organizatorem tych wydarzeń był **urząd gminy**).

Oczywiście pikniki i inne tego rodzaju przedsięwzięcia dla mieszkańców organizowane były nie tylko przez gminnych pracowników. Wspomnijmy choćby o dwóch pierwszych imprezach górskokalwaryjskiego oddziału klubu motocyklowego Zryw MC Poland: w Górze Kalwarii odbyło się Motoserce, a w Czersku – Pożegnanie Wakacji ze Zrywem.

Które punkty programu 2021 były najciekawsze czy najważniejsze? Oto nasz wybór – przypominamy **gminne wydarzenia kulturalne**, z którymi najbardziej kojarzy się nam zeszły rok.

1. Słoneczna Góra. Nowość. Cztery wakacyjne pikniki rodzinne na rynku i skarpie w Górze Kalwarii. Najmłodszych mieszkańców zabawiali m.in. klaun, iluzjonista, akrobata, mim i bruchomówca. Były przedstawienia (np. teatr ognia), koncerty, warsztaty i animacje. W związku z bardzo dobrym przyjęciem tego cyklu przez mieszkańców, o czym świadczyła przede wszystkim frekwencja, powtórzymy Słoneczną Górę w 2022 roku, a jej odsłon będzie nawet więcej – pięć.

2. Koncerty muzyki klasycznej.

Usłyszeliśmy artystów najwyższych lotów. W październiku odbyła się Classica Calvaria – występ orkiestry symfonicznej słynnego zespołu ludowego Mazowsze. Natomiast w listopadzie miał miejsce koncert finałowy Festiwalu im. Witolda Maliszewskiego – zagrał m.in. wybitny skrzypek Konstanty Andrzej Kulka.

3. Jarmark Rzemieślniczy, Europejskie Dni Dziedzictwa, Weekend Dobrego Piwa. We wrześniowy weekend na rynku w Czersku było kolorowo jak w średniowieczu. Pokazy dawnych rzemiosł, degustacje produktów lokalnych i koncerty, a wśród nich występ gwiazdy polskiego folklu – Kapeli ze Wsi Warszawa. Rozczarowała tylko pogoda. Jarmark, który został zorganizowany pierwszy raz, zamierzamy uczynić imprezą cykliczną.

W Górze Kalwarii pierwszy raz zagościł Festiwal im. Witolda Maliszewskiego

4. Al Dęte Live. Rynek rozbrzmiewał dźwiękami instrumentów dętych. Światowe przeboje muzyki rozrywkowej wykonały w czerwcową niedzielę Piaseczyńska Orkiestra Dęta, Grodziska Orkiestra Rozrywkowa oraz Air Band. Podkreślić musimy, że ten ostatni zespół, z Góry Kalwarii, zrobił w 2021 r. duży krok naprzód. Nowy kierownik, nowa – już trzecia – wokalistka, nowi muzycy, atrakcyjniejszy repertuar i nowocześniejsze brzmienie – o tym mieszkańcy mogli się przekonać podczas kilku koncertów.

5. Festiwal Dmuchańców. Kolejna nowość. Tytuł dmuchanych zjeżdżalni czy torów przeszkód (korzystanie darmowe) jeszcze w jednym miejscu w gminie nie było. Szkoda tylko, że to wrześniowe pożegnanie wakacji na rynku musieliśmy skrócić z powodu pogody.

6. Festiwal Food Trucków, Kino Samochodowe, Silent Disco. Jedzenie z aut, filmy z aut i dyskoteka w słuchawkach. Tak można streścić inaugu-

rację sezonu imprez pod chmurką w Górze Kalwarii, która przypadła na pierwszy weekend czerwca. Restauracje na kółkach pojawiły się w mieście nie pierwszy raz, plenerowe kino też się już sprawdziło, a nocna cicha dyskoteka zadebiutowała.

7. Narodowe Czytanie. Tym razem w Górze Kalwarii wysłuchaliśmy fragmentów „Moralności pani Dulskiej”, dramatu Gabrieli Zapolskiej. Niedawno powstały Ogród Miejski to idealne miejsce na kameralne wydarzenia artystyczne. Ale gdyby nie organizatorzy, wrześnieowe deklamowanie nie miało by niepowtarzalnego klimatu (rekwizyty!). Gminna Biblioteka Publiczna z miejscowym Warsztatem Terapii Zajęciowej już zapraszają na tegoroczne „Ballady i romanse” Adama Mickiewicza.

8. Charytatywny Kiermasz Książki. Nasza biblioteka przyjmuje od mieszkańców niechciane książki, a następnie sprzedaje po symbolicznych cenach (od złotych), by przekazać

dochód na szczytny cel. Na zeszłorocznym, czerwcowym kiermaszu (III edycja) można było wybierać spośród ok. 3 tys. pozycji – najpierw w sobotę w Ogródzie Miejskim, a potem dodatkowo przez tydzień w bibliotecznej czytelnicy. Udało się zebrać ponad 3 tys. zł na leczenie Anety, podopiecznej fundacji Z Serca Ochotnego.

9. Noc Spadających Gwiazd. Wieże zamku w Czersku znowu były jak rakiety – przenosiły przybywających w kosmos. Motyw przewodni imprezy stanowiły tym razem „Gwiezdne wojny” – można było np. spotkać bohaterów tej filmowej sagi. W sierpniowy wieczór konstruowano spektroskopy, były eksperymenty naukowe, nie zabrakło teleskopów czy zegara astromicznego.

10. JazZamek. Letni cykl czterech koncertów jazzowych w Czersku. Na zamku wystąpiła m.in. wokalistka Dorota Miśkiewicz, kilkakrotnie nominowana do Fryderyków.

Kilka setek książek kupili mieszkańcy w czasie charytatywnego kiermaszu

Pierwsze duże wydarzenie na skarpie: piknik z cyklu Słoneczna Góra

W Górze na góralach i na cześć Górskiego

Miniony rok był w lokalnym sporcie czasem powrotów. Odbłyły się nasze dwie sztandarowe imprezy: turniej piłkarski im. Kazimierza Górskiego oraz Bieg Niepodległości, które rok wcześniej musieliśmy odwołać z powodu pandemii COVID-19.

Dziecięcy turniej piłkarski został rozegrany już 25. raz!

Jako że na 2021 rok przełożono piłkarskie mistrzostwa Europy, w Górze Kalwarii kilkanaście dni wcześniej odbyły się minimistrzostwa. Drużyny dziecięce z Mazowsza wcieliły się w reprezentacje, które zakwalifikowały się do międzynarodowej imprezy. Na Stadionie Miejskim 29 maja walczył rocznik 2012, a 30 maja – 2013.

Zmagania drugiego dnia były jednocześnie **turniejem** imienia legendarnego trenera **Kazimierza Górskiego**. Była to już 25. edycja tych zawodów!

30 maja zwycięzcą okazał się Beniaminek Radom (grający jako Chorwacja). Pokonał w finale 2:0 Mińsk Mazowiecki (Niemcy). Na trzeciej pozycji uplasował się zespół RAP Radomsko (Turcja). Polska (KS Warka) zajęła czwartą lokatę. Reprezentacja gminy Góra Kalwaria (Holandia) nie wyszła z grupy.

Za najlepszego zawodnika turnieju Górskiego uznano Cyryla Struzika (RAP Radomsko), za najlepszego bramkarza – Wojciecha Zawadkę (Mińsk Mazowiecki), a królem strzelców został Leon Gregorczyk (Beniaminek Radom).

Pomysłodawcą i głównym organizatorem minimistrzostw był lokalny przedsiębiorca Krzysztof Roszak. Współorganizatorem zaś – Ośrodek Sportu i Rekreacji (OSiR) w Górze Kalwarii.

PATRIOTYCZNIE I INTEGRACYJNIE

Uliczny **Bieg Niepodległości** jest jeszcze starszą imprezą. W ubiegłym roku – oczywiście 11 listopada – miał on miejsce po raz 28.!

Najważniejszą część świątecznej rywalizacji – wyścig na 5 km – ukończyło ponad 180 osób. Najszybszy był 26-letni Piotr Tokarski, mieszkaniec Krępy w gminie Prażmów (wśród kobiet – Maria Matusik, 19-latką z Góry Kalwarii). Biegi dziecięce i młodzieżowe zgromadziły około 150 uczestników. Zawody zorganizował OSiR.

Po nieobecności w 2020 roku powrócił też **Górski Bieg Zająca**. Czwartego września na ulicach Góry Kalwarii 2 km pokonały osoby niepełnosprawne z opiekunami, 5 km – maszerujący z kijkami, a zaprawieni w boju

przebiegli dystans 10-kilometrowy.

W drugiej edycji rywalizacji-integracji wzięło udział około 130 osób. Głównym organizatorem była Fundacja Active Life, którą wsparł OSiR.

Góra Kalwaria jest miastem biegów – na zeszły rok zaplanowane były jeszcze dwa wydarzenia dla miłośników tego sportu. W lutym z powodu pandemii nie mógł się odbyć Bieg Stefana, a w marcu – honorowy **Bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych**. Jednak ten drugi doszedł do skutku w innym terminie, 15 sierpnia. Żołnierzy niezłomnych uczciło, pokonawszy niespełna 2 km, przeszło 90 mieszkańców. Bieg urządziły Fundacja Wolność i Demokracja oraz OSiR.

Co ciekawe, we wszystkich trzech imprezach biegowych wystartował burmistrz Arkadiusz Strzyżewski.

SETKI CYKLISTÓW

Naszą małą ojczyznę chętnie odwiedzają także fani dwóch kółek. Nie tylko ze względu na istnienie znanego już chyba w całej Polsce lokalu dla kolarzy – Góry Kawiarni. Od lat gościmy w mieście i okolicy uczestników dwóch ogólnopolskich imprez dla amatorów. Czerwcowy **Lotto Poland Bike Marathon**, organizowany przez firmę Poland Bike, to wyścigi na „góralach”. Sierpniowy **ŻTC Bike Race**, którego organizatorem jest Żyrardowskie Towarzystwo Cyklistów – wyścigi na „kolarzówkach”. W tych pierwszych zawodach wystartowało w 2021 roku około 495 osób, a w drugich pedałowali 183.

OSiR urządzał też tradycyjnie turnieje **siatkarskie**. Jeden odbył się w hali sportowej, dwa – na piaskowych boiskach (łącznie 54 pary i drużyny!). W hali konkurowali również **koszykarze**. Walczyli o tytuł King of the GK (Króla Góry Kalwarii). Tu Ośrodek pomagał w organizacji mieszkańców Przemysławowi Osieckiemu. A razem z Fundacją Violet Kiwi OSiR urządził dwa nightskatingi, czyli wieczorne uliczne przejazdy na **rolkach**.

Ponadto burmistrz Góry Kalwarii patronował trzem turniejom **piłkarskim** (Puchar Dwoch Miast, Orzeł Cup i Football of the Future) i dwóm **karate** (Mazowiecka Liga Karate i mistrzostwa klubu Kime).

Po nieobecności w 2020 r. powrócił także Górski Bieg Zająca

Prawie 500 osób wzięło udział w wyścigach Lotto Poland Bike Marathon (fot. Poland Bike)

Miasto biega!

Biegasz sam, a wolałbyś w grupie? Chciałabyś zacząć biegową przygodę, ale nie ma cię kto wprowadzić? Sekcja OSiR-u o nazwie Góra Biega jest właśnie dla was!

Na zajęcia może przyjść każdy, nie ma zapisów, udział bezpłatny, a prowadzącym jest instruktor z Polskiego Związku Lekkiej Atletyki – Patryk Kozłowski. Treningi odbywają się w każdą sobotę w godz. 9.00–10.30 w Górze Kalwarii. Zbiórki najczęściej w parku na skarpie przy ul. ks. Sajny (taras widokowy za szkołą). Dodajmy, że sekcja działa od września. Zapraszamy! Więcej informacji na Facebooku (grupa publiczna Góra Biega) i pod nr. tel. 530 802 112 (P. Kozłowski).

